

Univerzita Palackého v Olomouci  
Právnická fakulta

**Zdeněk Gerstberger**

**Rasová segregace a právo**

**Diplomová práce**

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Rasová segregace a právo“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne

.....

Zdeněk Gerstberger

Rád bych poděkoval JUDr. Petru Osinovi, Ph.D. za vedení této diplomové práce, jeho odborné rady a vstřícný přístup.

## Obsah

Seznam použitých zkratk	5
<b>Úvod</b>	<b>6</b>
<b>1. Otroctví a segregace z pohledu rasových teorií</b>	<b>8</b>
<b>2. Otroctví, rasová segregace v USA</b>	<b>11</b>
2.1. Revoluce a přijetí Ústavy Spojených států amerických	11
2.2. Otroctví v USA do konce občanské války	16
2.3. Od rekonstrukce Jihu přes černé zákoníky do konce druhé světové války	25
2.4. Od konce druhé světové války do zrovnoprávnění	32
2.5. Od zrovnoprávnění do současnosti	37
<b>3. Podobnosti rasové segregace v nacistickém Německu a USA</b>	<b>40</b>
<b>Závěr</b>	<b>45</b>
Seznam použitých zdrojů	47
Abstrakt	52
Abstract	53
Klíčová slova	54
Key words	54

## **Seznam použitých zkratek**

USA – Spojené státy americké

KKK – Ku-klux-klan

NAACP – National Association for the Advancement of Colored People

## Úvod

Tato diplomová práce se věnuje vývoji otroctví a následné rasové segregaci ve Spojených státech amerických. Ústava Spojených států amerických, která je dodnes platným právním dokumentem, byla inspirací pro mnohé státy při tvorbě vlastních ústav, mimo jiné také pro Ústavní listinu Československé republiky. Ve Spojených státech je ústava symbolem politické kultury a středobodem právního systému. Jedná se o právní předpis, který dal základ demokracii ve Spojených státech a oddělil tři základní složky moci od sebe.

Preambule hovoří o nastolení spravedlnosti a zabezpečení svobody sobě i svému potomstvu. Ve skutečnosti slova o svobodě lidu Spojených států nebyla určena pro každého. Ač byla Ústava Spojených států základem demokracie a přelomovým dokumentem, který v té době neměl obdoby, nikdy nesmíme zapomenout na utrpení a bolest, které způsobovala generacím černošského obyvatelstva.

V první kapitole práce se věnuji tomu, jak k obhajobě otroctví a segregace přispěly rasové teorie. Tato kapitola je zařazena z důvodu, že rasové teorie byly základem pro názor, že bílá rasa je rasou nadřazenou. Věnuje se také otroctví jako společenskému stavu a komparuje otroctví antické a otroctví v novověku.

Druhá kapitola rozdělena na pět podkapitol a je nejdůležitější částí diplomové práce. Zabývá se ústavním vývojem otroctví a jeho úpravou v jednotlivých státech Unie, jeho zrušením a nastolením rasové segregace od občanské války až po zrovnoprávnění černošského obyvatelstva v 70. letech 20. století. Pozornost je zde věnována judikатурní práci soudů, zákonům upravující otroctví a rasovou segregaci, ale především argumentům, které otroctví a rasovou segregaci legitimizovaly. Rozbor a analýza argumentů je stěžejním bodem mé práce, a proto jsem jí věnoval největší pozornost. Samozřejmě se snažím každý argument zasadit do historického kontextu, protože bez znalosti historie a reálií by tyto argumenty ztrácely na významu.

Třetí kapitola se věnuje nacistické rasové segregaci, která vedla až k holocaustu. Je zde základní rozbor nacistického systému práva a jeho pramenů. Ač se zdá zařazení třetí kapitoly nesystematické a jeví se být spíše přílepkem, tak věřím, že zde má své místo. Důvodem její existence je ten, že výzkumné otázky mé práce nepřímo položil u Norimberského procesu nacistický rasový ideolog Alfred Ernst Rosenberg.

Prvně se tedy budu zabývat otázkou, zda je americká rasová segregace úplně vykořeněna a jakou cestou toho bylo dosaženo. Druhou otázkou, kterou budu řešit si nepokládal pouze Rosenberg, ale také Göring, Ribbentrop a mnozí další. Práce se tedy bude také zabývat

otázkou jaký byl rozdíl mezi americkou rasovou segregací a nacistickou, a do jaké míry je lze srovnávat.

Pro historický kontext byla pro moji práci nejdůležitější kniha: TINDALL, George, SHI, David. *Dějiny států USA*. Tato kniha je dle mého názoru z hlediska přehledu historie ideální, ale rozhodně pro tuto práci neobsahovala všechny relevantní informace, proto jsem často využíval i jiné publikace zabývající se historií.

Nicméně tato práce se primárně zabývá obhajobou otroctví nebo rasové segregace, a proto jsem využíval dobové zákoníky a judikaturu. K tomuto jsem nejvíce využíval knihu: KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. *Dějiny angloamerického práva*. Praha. Některé prameny, ač jsou autoři citováni v menší míře, jsou pro tuto práci nepostradatelní. Právě tyto autoři se zabývali například rozborem materiálních pramenů, které vedly k přijímání segregáčnických norem a rozhodováním soudů. Snad nejlepším příkladem je Viktor Knapp, jehož *Problém nacistické právní filozofie* je dílem vskutku brilantním.

Při psaní této práce je využita především metoda analytická, analogická, historicko-komparativní a taktéž teleologická. Všechny tyto metody jsou užívány v celé práci, nejvíce pak ve druhé kapitole, která je nosníkem celé práce.

# 1. Otroctví a segregace z pohledu rasových teorií

Nejprve je nutno si vymezit pojem rasa, což není vůbec jednoduché. Encyklopedické definice uvádí, že se jedná o vnitrodruhovou systematickou jednotku. Pojem rasa je tedy neoddělitelně spjat s klasifikací člověka na základě jeho odlišností. Člověk si tedy nejprve všimá znaků, které upoutají jeho pozornost, a to jsou nejčastěji ty znaky, které jsou odlišné a vyvolávají v něm obavy a otázky. Nejintenzivněji bylo vnímáno zbarvení kůže, které se pak stalo kritériem pro klasifikaci rasy.

Černošská populace vzbuzovala v bílých podobné pocity jako spatření gorily či šimpanze, pouze na vyšším vývojovém stupni. Klasifikací ras se právě v těchto chvílích ujali vědci, kteří na základě biologických i nebiologických kritérií vytvořili účelový model klasifikace ras. Na vrcholu byla bílá rasa, kterou následovala rasa žlutá a nejnižší postavená byla rasa černá. Z tohoto modelu bylo jasně patrné, že vyšší rasa je předurčena vládnout nižší rase, která má být určena k práci a poslušnosti.<sup>1</sup> Jak z vědeckého poznání vyplývá, vymezit pojem rasa je opravdu složité. A právě proto, že se jednalo a jedná o složitou věc, dávalo to rasovým vědcům velký prostor pro jejich teorie, ať již byly jakékoliv. To dalo vzniknout tzv. vědeckému rasismu, který se později velmi rozšířil v 19. století a první polovině 20. století.

Rasismus je tedy souborem nevědeckých teorií, koncepcí a výzkumů, které vycházejí z předpokladu, že je zde existence fyzické a duševní nerovnosti mezi rasami. Tato nerovnost má rozhodující vliv na dějiny a kulturu lidské společnosti. Cílem rasistických teorií byla obhajoba rasových doktrín. Tyto doktríny vymezily určité skupiny lidí, které byly na základě rasové odlišnosti méněcenné, a tudíž je bylo možné využívat, jak se nadřazené rase jevílo nejlepší, pro rozvoj společnosti.<sup>2</sup>

Mnoho filozofů, spisovatelů a myslitelů vytvořilo různé rasové teorie. Za zmínku stojí například Houston Steward Chamberlain se svou knihou *Základy 19. století* či zakladatel eugeniky Francis Galton. Nicméně za zakladatele moderního vědeckého rasismu se dá bezesporu označit Arthur de Gobineau.<sup>3</sup> Ten je zastáncem teorie o třech základních rasách, jedná se o rasu bílou, žlutou a černou. Mezi těmito rasami má být fyzická různost, ve které po srovnání všech aspektů dominuje bílá rasa. Je nejvíce energická, inteligentní, vytrvalá a pokud se objeví překážky, je schopna je překonat. Má smysl pro řád, ale je si vědoma krásy své svobody. Opakem je pak rasa černá, která má omezené rozumové schopnosti, nestálost nálad a

---

<sup>1</sup> DACÍK, Tomáš. Člověk a rasa. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2001. s. 71-73

<sup>2</sup> Tamtéž s. 78-80

<sup>3</sup> AMBROŽOVÁ, Linda. Germáni: Dějiny a zrod rasové teorie.

Dostupné na: <[http://www.antropoweb.cz/media/webzin/webzin\\_2-3\\_2008/2\\_GERMANI\\_DEJINY\\_A\\_ZROD\\_RASOVE\\_TEORIE.pdf](http://www.antropoweb.cz/media/webzin/webzin_2-3_2008/2_GERMANI_DEJINY_A_ZROD_RASOVE_TEORIE.pdf)>.



citou, což neumožňuje dostát pravidlům a vytvořit stálé morální hodnoty. Rasa žlutá stojí mezi těmito protipóly, má být apatická se smyslem pro řád, ale neschopná si uvědomit krásu celé svobody. Bílá rasa je taktéž důležitá pro přežití ostatních ras a zachovává rozvoj lidstva.<sup>4</sup> Gobineau hovoří také o tom, že rasovým míšením sice dochází ke zušlechťování rasy nižší, ale současně degeneruje rasa vyšší. Tímto míšením krve klesá postupem času rasová úroveň, což se projevuje jak tělesně, tak duševně. Toto nazývá zlem, které nejde nikdy napravit a vede k záhubě čisté rasy.<sup>5</sup>

Míšení ras má také za následek třídění národů podle stupně smíšenosti, kdy si nejvíce čisté krve zachovali Anglosasové, což se projevuje v jejich organizátorství. Rasově méněcenní jsou pak Slované, kteří jsou neschopni si organizovat státy, a příslušníci latinské krve, kteří jsou dědici římské hniloby.<sup>6</sup>

Rasových teorií a teoretiků, kteří přicházeli se stále novým rozdělováním, je spousta. Nicméně Gobineau položil základ, který mají i všechny ostatní rasové teorie společné. Jedná se o nadřazenost bílé rasy a případné dělení národů či skupin uvnitř jí samotné. Kam až může otázka rasové čistoty a hygieny dospět, ukázal nacismus a holocaust.

Právě na základě těchto rasových teorií bylo mnoho příslušníků černé rasy uvrženo do otroctví. Otroctví samozřejmě existovalo již od počátku věků ve většině známých společnostech. V některých částech světa přetrvává fakticky dodnes. Otroctví je tedy stav, kde je lidský jedinec zbaven všech práv a také možnosti rozhodovat o sobě samém. Otrok má postavení věci, kterou je možno prodat, zastavit, pronajmout a někde dokonce i beztrestně usmrtit.<sup>7, 8</sup>

Zajímavým srovnáním je pohled na otroctví v antice a na otroctví v novověku. Ač bylo otroctví v antickém světě velmi rozšířené, otroci vykonávali velmi široké spektrum činností od práce v dolech a zemědělství po učitele a lékaře. Novověcí otroci byli využíváni především k manuální práci na polích a učit je číst a psát bylo nežádoucí. V antice také nedocházelo ke zpochybňování instituce otroctví jako takové, ta byla vnímána jako určitý společenský řád. Ač Řekové pohlíželi na národy, které nesdílely jejich způsob života, jako na „barbary“, a byly proto předurčeny k otroctví, tak sama příslušnost k rase nemusela znamenat otroctví.

---

<sup>4</sup> ČERNÝ, Václav. Rasismus, jeho základy a vývoj. 1. vydání. Olomouc: Votobia, 1995. s. 19-26

<sup>5</sup> Tamtéž s. 25 a s. 79

<sup>6</sup> Tamtéž s. 47-48

<sup>7</sup> Záleží na míře ochrany, kterou otrokům poskytovaly zákony.

<sup>8</sup> KŘÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v Novém světě od 15. do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. s. 8-11

V Římě se propuštění otroci později stávali plnoprávními občany. Římané si také uvědomovali, že i oni se mohou stát otroky, například po prohrané bitvě, kdy budou do otroctví prodáni. Novověké otroctví se tedy od toho antického značně odlišuje. Antických abolicionistů je minimum a otroci při vzpourách bojují pouze za své individuální osvobození.<sup>9</sup> Fakt, že otroctví nebylo v antice vnímáno ani pozitivně ani negativně, bylo dáno systémem, jakým bylo realizováno. Většina otroků byli váleční zajatci, popřípadě zajatci z dobytých území. Na rozdíl od novodobého otroctví nebyla barva pleti určujícím faktorem, který vedl k otrockému stavu. Jedinec mohl být v jednom životě jak otrokářem, tak otrokem, což bylo vykládáno jako přízeň či nepřízeň bohů.

Ačkoliv otroci byli v podřadném postavení, tak mohli vykonávat i považované profese jako byli nižší úředníci či lékaři. Zde je tedy ten základní rozdíl, otroctví v antice nemělo člověka odlidštit a instituci otroctví tím obhájit. V antice tohoto nebylo třeba, protože otroctví bylo všeobecně všemi přijímáno. Povaha antického otroctví byla tedy značně odlišná té novověké.

Nejen otroctví je spojeno s rasovými teoriemi, ale také rasová segregace. Segregaci je z dnešního pohledu možno vnímat jako jakékoliv rozlišování, vylučování, omezování či zvýhodňování na základě barvy pleti, rasy, etnického původu, jehož cílem je omezování lidských práv a svobod, a to v jakékoliv rovině (politickou počínaje a kulturní konče). Její obhajobu ve společnosti tvořily právě rasové teorie, což umožňovalo zákonodárcům přijímat rasově orientované zákony.

---

<sup>9</sup> Tamtéž s. 17-22

## 2. Otroctví, rasová segregace v USA

### 2.1. Revoluce a přijetí Ústavy Spojených států amerických

Osídlování Severní Ameriky se chopili nejvíce Britové, což bylo způsobeno také tím, že Britům náleželo strategické pobřežní osídlení, naopak Francouzům spíše území s drsnými vnitrozemskými podmínkami a surovým podnebím. Francie také nedovolovala přesídlení hugenotů, protože Nová Francie měla zůstat římsko-katolickou. Tato politika se také projevila na počtu obyvatel v koloniích, kdy v roce 1750 bylo Francouzů okolo 80 000 tisíc, zatímco Britů bylo zhruba půldruhého milionu.<sup>10</sup> Pokud by Francie nebyla ovlivněna náboženským přesvědčením a umožnila by hugenotům možnost přesídlení na území Severní Ameriky, tak by se situace v Novém světě odvíjela patrně odlišně, jelikož by navýšením počtu obyvatel došlo alespoň ke zmírnění britské převahy v následných koloniálních válkách.

Nejucelenějším zákoníkem v koloniálním období byl Zákoník Jižní Karoliny o otroctví z roku 1740. Tento zákoník upravoval základní problematiku otroctví, vymezoval otroky a zavedl podrobná pravidla chování otroků a otrokářů. Bylo zakázáno otroky učit číst a psát, jelikož by se do budoucna mohlo jednat o nežádoucí jev. Otrokům byl uložen zákaz opouštět plantáže bez souhlasu jejich vlastníka pod hrozbou bití, popřípadě trestu smrti. Zákoník byl velmi obsáhlý a celkově upravoval právní vztahy mezi otroky a jejich vlastníky, později se stal inspirací pro další právní předpisy na území jednotlivých států Unie, a to až do občanské války.<sup>11</sup>

V roce 1754 došlo k vrcholnému konfliktu mezi Francouzi a Brity známému jako francouzská a indiánská válka. Na tento konflikt navazuje sedmiletá válka v Evropě, což byl rozsáhlý ozbrojený střet mezi ústředními evropskými mocnostmi. Válka byla ukončena v roce 1763 pařížským mírem. Ten pro Francii znamenal ztrátu všech francouzských držav na východ od řeky Mississippi. Francie byla nucena postoupit Louisianu jako náhradu za španělskou ztrátu Floridy. Toto britské vítězství se nakonec proměnilo v ironii osudu, jak ukázal následující běh dějin.<sup>12</sup>

Po skončení sedmileté války byla otázka, jak se osadníci postaví k nadvládě Britského impéria nad koloniemi, které osadníci obývali. Většina z nich byla oddaná Koruně. Samozřejmě zde ovšem částečně panovalo přesvědčení, že osadníci kolonií mají rozdílné zájmy než

---

<sup>10</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 68-69

<sup>11</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2.vydání. Praha: Leges, 2011. s. 620-621

<sup>12</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1.vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 68-70

obyvatelé Británie.<sup>13</sup> Je nutno v této situaci počítat také s domorodým obyvatelstvem, které se postavilo proti násilnému pronikání bílých osadníků na jejich území. Koruna tedy stanovila hranice dalšího rozšiřování, čímž chtěla udržet v koloniích klid. Došlo také k umístění asi deseti tisíc britských vojáků, což bylo chápáno jako opatření proti dalším expanzivním snahám a výbojům. K napjaté situaci přispěl také zákon o kolkovním z roku 1765, který měl přinést vylepšení rozpočtové situace Koruny. Tento zákon se setkal s velkým odporem, který byl nakonec pro nefunkčnost zrušen. V roce 1773 byl přijat zákon o čaji a osadníci kolonií se báli, že by to mohlo způsobit monopol Východoindické společnosti na americkém trhu. Nakonec vše vyústilo v incident známý jako Bostonské pití čaje.<sup>14</sup> Tento incident se setkal s tvrdým odporem britské vlády a znamenal předzvěst Americké války za nezávislost.<sup>15</sup>

V září v roce 1774 se ve Filadelfii sešel První kontinentální kongres. Na jeho půdě bylo přijato Prohlášení amerických práv, které odmítalo zasahování do vnitřních záležitostí kolonií. Nicméně ze strany Koruny to nebylo přijato a ani tzv. smířlivá rezoluce lorda Northeho nebyla zárukou míru. Když 10. května zasedl Druhý kontinentální kongres a 15. června zvolil George Washingtona generálem a vrchním velitelem armády, byla válka neodvratitelná. Americká občanská válka byl konflikt mezi třinácti americkými koloniemi a Britským impériem, který se táhnul od roku 1776 až do roku 1783, kdy byla po britské porážce uzavřena pařížská mírová smlouva, která uznala Spojené státy jako suverénní a nezávislý stát.<sup>16</sup>

Již na počátku Americké občanské války byla vydána Deklarace nezávislosti. Jednalo se o dokument Třinácti kolonií, kterým se deklarovala nezávislost amerických kolonií na Velké Británii. Deklarace nezávislosti byla přijata 4. července 1776 a s pomocí dalších ji zformuloval třetí prezident Spojených států amerických Thomas Jefferson. Deklarace byla formulována v osvícenském duchu, který se staví k rovnosti lidí a nezcizitelnými právy, kterými byli lidé obdařeni Bohem, ať již se jedná o právo na svobodu či na život.<sup>17</sup>

Po vytvoření nezávislého a suverénního státu bylo nutno přijmout základní zákon země, tedy ústavu. Od konce května do poloviny září 1787 zasedal Konvent, který se sešel ve Filadelfii. Již na začátku panovala shoda v tom, že bude přijata zcela nová ústava, aby zde byl podpořen národní smysl. Ústava byla ratifikována 21. června 1788 a zakotvila klasický systém oddělení mocí<sup>18</sup>, systém brzd a protivah a specifické rozdělení pravomocí moci zákonodárné,

---

<sup>13</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 39

<sup>14</sup> v anglickém originále – Boston Tea Party

<sup>15</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 39-45

<sup>16</sup> Tamtéž s. 56-60

<sup>17</sup> SCHÄFER, Peter. Prezidenti USA. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. s. 43-44

<sup>18</sup> Inspirována francouzským osvícenským filozofem a myslitelem Charlesem de Montesquiem a jeho dílem O duchu zákonů

výkonné a soudní. Následně byla ratifikována ještě Listina práv Spojených států amerických, a to 15. prosince 1791. Listina práv zajišťovala ústavní zakotvení základních lidských práv jako svoboda slova, svoboda vyznání, svoboda shromažďování, právo nosit zbraň, právo na spravedlivý soud před porotou apod.<sup>19</sup>

Je zcela nepochybné, že Ústava Spojených států amerických byl přelomový dokument, který v té době neměl na celém světě obdoby. Jednalo se o opak monarchistických evropských zřízení a byla založena na demokratické formě vládnutí. Nicméně samotná Ústava negarantovala práva všem lidem na území Spojených států amerických, jak by se mohlo na první pohled zdát.

Například ženy neměly volební právo a černošské obyvatelstvo na tom bylo v oblastech práv ještě mnohem hůře, pokud na ně v tom horším případě nebylo nazíráno jako na věc. Ono samotné přijetí Ústavy bylo spojeno s debatou o základních lidských právech. Právě v tomto bodě panovaly velké rozpory mezi abolicionisty a plantážníky, kteří otroky potřebovali jako pracovní sílu.

V době, kdy vznikla Deklarace nezávislosti, byla Americká revoluce v plném proudu a převládaly osvícenské názory, což dokládá samotná Deklarace, která uvádí, že lidé jsou si rovni a jsou nadáni nezcizitelnými právy, mezi něž také patří právo na život a svobodu. O černých otrocích se však Deklarace nezávislosti nezmiňuje.<sup>20</sup> Je patrné, že pokud zuřil boj o nezávislost, tak revolucionářské myšlenky dosáhly svého vrcholu, ale když bylo po válce, bylo nutno střízlivějších úvah.

Názor, že kdyby došlo k osvobození všech otroků, nejspíše by dostaly nově zrozené Spojené státy velkou hospodářskou ránu a plantážnický Jih by mohl být ochromen, by se mohl zdát relevantním. Na druhou stranu si je nutno uvědomit, že pokud by americká Ústava deklarovala zrušení otroctví, tak otroci propuštění na svobodu by stejně nevlastnili žádný majetek. Fakticky by stejně zůstali vesměs připojeni k plantážím, kde pracovali.<sup>21</sup> Nelze tedy říci, jak by se mohlo na první pohled zdát, že by došlo k rozvratu nově se rodící americké ekonomiky. Nicméně zachování otroctví mělo význam pro její nastartování a rozvoj. Než byl import otroků do Spojených států zakázán, dovoz otroků byl příliv pracovní síly, která nebyla na americkém kontinentu dostupná, což znamenalo, že ekonomika se mohla rychleji rozvíjet.

---

<sup>19</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 39-45

<sup>20</sup> KREJČÍ, Miloš. Deklarace nezávislosti Spojených států amerických Thomas Jefferson a Ústava Spojených států amerických s komentáři Miloše Krejčího. 1. vydání. Praha: Otakar II. 2000, s. 35-37

<sup>21</sup> Po zrušení otroctví v USA k tomuto stavu došlo, kdy propuštění černošští otroci neměli žádný majetek a byli nuceni zůstat na farmách svých bývalých otrokářů, popřípadě hledat práci na okolních plantážích či farmách.

O otroka se jeho vlastník musel starat pouze tak, aby mohl pracovat, což by u nájemních dělníků nebylo možné. Pokud se otrokyni narodilo dítě, automaticky získávalo statut otroka a bylo majetkem pána, což byla další pracovní síla upoutaná k plantáži či farmě majitele otroka. Zrušení otroctví by tedy neznamenal zdrcující ránu pro americkou ekonomiku a hospodářský rozvoj, ale byl by zcela jistě zpomalen a Spojené státy americké by budovaly své postavení v Severní Americe pomaleji.

Ještě před přijetím Ústavy v roce 1784 navrhoval Thomas Jefferson, aby horní hranice otroctví byl 31. stupeň severní šířky, což se setkalo s tvrdým odporem. Vše vyvrcholilo ve spor, který byl nakonec ukončen kompromisem, kdy se tento zákaz vztahoval pouze na tzv. Severozápadní teritorium.<sup>22 23</sup> Otázka zrušení otroctví byla propírána již od počátku revoluce. Benjamin Franklin byl abolicionista, Tom Paine byl hlasitým odpůrcem této ohavné instituce, stejně tak Samuel Adams. Washington i Jefferson nakonec dali v poslední vůli svobodu svým otrokům.

Když poté ale přišlo k rozhodujícím okamžikům při tvoření ústavy, tak si bohatí jižní otrokáři prosadili své.<sup>24</sup> Nadto v článku 1, oddílu 9 bylo ustanoveno, že až do roku 1808 nebude mít Kongres pravomoc zakázat přistěhovalce nebo dovoz osob.<sup>25</sup> Zastánci otroctví si tímto zaručili, že bude možno dovážet otroky na území Spojených států minimálně do roku 1808, což znamenalo přísun pracovní síly. Dále pak článek 4, oddílu 2 stanovil, že uprchlá osoba, která je nalezena v jiném státě, bude vydána státu na žádost moci výkonné, jehož jurisdikci podléhá tento přestupek.

Žádná osoba, která vykonává službu nebo pracuje podle zákonů jednoho státu, se nemůže svým útekem do jiného státu osvobodit na základě jeho zákona, ale musí být vydána na žádost strany, která má na tuto službu či práci právo.<sup>26</sup> V praxi to znamenalo, že pokud se již nějakému otroku podařilo utéct a dostal se na území státu, kde bylo otroctví zrušeno, tak jeho statut otroka nezanikal, ale mohl být vydán na žádost jeho majitele zpět do jeho moci, a to i přesto, že stát, na jehož území se nacházel, otroctví zakazoval. Na pomoc otrokářů přišel i zákon o uprchlých otrocích (Fugitive slave act). Ten byl ovšem tak nedostatečně vymezen, že

---

<sup>22</sup> Budoucí státy Indiana, Ohio, Illinois, Michigan, Wisconsin a Minnesota

<sup>23</sup> KŘÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v novém světě od 15. do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. s. 238-239

<sup>24</sup> FOSTER, Z. William. Nástin politických dějin amerického kontinentu. 1. vydání. Praha: Státní nakladatelství, 1953. s. 163

<sup>25</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 504

<sup>26</sup> Tamtéž s. 508

byla únosy ohrožována i svobodná černošská populace Severu.<sup>27</sup> <sup>28</sup> Tyto únosy svobodných černošů ze Severu se staly výnosným obchodem až do Americké občanské války.

Vůdčí politici americké revoluce se nechtěli v žádném z oficiálních dokumentů k otroctví vyjadřovat, a to kladně ani záporně. Přesto bylo nutno vyřešit určité problémy s otroctvím spjaté. Velkým problémem bylo zastupování jednotlivých států ve Sněmovně reprezentantů a Senátu. V Senátu měl každý stát, bez ohledu na počet obyvatel, jeho velikost či hospodářský přínos, dva zástupce. Ve Sněmovně měl být počet zástupců určován podle počtu plnoprávných občanů.

Tento poměr znevýhodňoval bohaté jižanské státy, kdy počet rovnoprávných občanů byl v porovnání se severními státy značně nižší. Nakonec byla tato otázka vyřešena tak, že byli do sčítání zahrnuti i černoši, jak svobodní, tak otroci, a to v poměru jen tří pětín svobodného občana.<sup>29</sup> Vystává zde otázka, jak je tedy vnímáno černošské obyvatelstvo, případně černošský otrok. Zda se jedná o věc, lidskou bytost či nějakou jinou entitu.

James Madison byl přesvědčen, že se může jednat jak o lidskou bytost, tak i o věc, vše je závislé na konkrétních okolnostech.<sup>30</sup> Mnohem smířlivěji než M. Křížová, se k osobě Jamesa Medisona vyjadřuje P. Schäfer, který uvádí, že Madison měl k otroctví otevřený poměr. Nicméně jako virginský otrokář a majitel plantáží neviděl žádné racionální řešení tohoto problému, které by neoslabilo Unii. Jediné východisko spatřoval v postupném osvobození otroků a jejich přesídlení na africký kontinent.<sup>31</sup>

Tenhle pohled ukazuje, že abolicionisté to v tu dobu měli nesmírně těžké, protože zde vystávala otázka, co s propuštěnými otroky na svobodu. Zda je určitým způsobem začlenit do společnosti, jaká práva a povinnosti by měli mít, nebo zda by nebylo nejlepší jim vytvořit stát a tam je přesídlit.<sup>32</sup> Na základě všech výše uvedených argumentů, ať již ekonomických nebo demografických, se domnívám, že právě proto zvítězila volba zachovat otroctví. Velkou roli hrál také fakt, že bílé obyvatelstvo nepovažovalo černošské za sobě rovné ve všech ohledech a později začal tuto propast prohlubovat vědecký rasismus, který měl za úkol obhájit legalitu a legitimitu zachování otroctví.

---

<sup>27</sup> Tamtéž s. 394

<sup>28</sup> O takovémto únosu vypráví autentický román 12 let v řetězech od Solomona Northupa. Tento svobodný černoš byl unesen na Severu a prodán do otroctví na Jih, kde strávil celkově na plantážích 12 let, než byl vysvobozen.

<sup>29</sup> KRÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v Novém světě od 15. do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. s. 232-233

<sup>30</sup> Tamtéž s. 233

<sup>31</sup> SCHÄFER, Peter. Prezidenti USA. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. s. 62-63

<sup>32</sup> Takto vzniknul stát Libérie, označována jako země svobody

I přesto všechno například Pensylvánie ještě před přijetím Ústavy přijala Zákon o postupném zrušení otroctví v Pensylvánii. Tento zákon nepochybně odrážel revoluční myšlenky. Osvobození má přijít postupnou cestou, ale nejedná se o důsledné nastolení rovnosti ras před zákonem, jelikož otrok nemohl být připuštěn, aby podal svědectví proti bílému muži. Velkým mezníkem je ovšem uveden v oddílu 7 tohoto zákona, kdy je stanoveno, že provinění a trestné činy páchané černošským obyvatelstvem (i otroky) budou stejně souzeny a vyšetřovány a trestány jako provinění a trestné činy páchané svobodnými muži. Tento zákon se postupně na Severu stál inspirací pro další státy.<sup>33</sup>

## 2.2. Otroctví v USA do konce občanské války

V únoru 1801 byl zvolen prezidentem Spojených států Thomas Jefferson<sup>34</sup>, který započal mnohé reformy. Jejich vyvrcholení přišlo v roce 1807, kdy Jefferson podepsal zákon, který zakazoval mezinárodní obchod s otroky a jejich dovoz do Spojených států. Zákon nabyl účinnosti od 1. ledna 1808, což bylo také podle ústavy nejbližší možné datum, od kterého mohl zákaz platit. I přesto všechno se neoficiálně odhaduje, že v letech 1801 až 1861 bylo do jižních států USA propašováno z Afriky až na 300 000 otroků.<sup>35</sup>

Velkým mezníkem otroctví v USA byl tzn. Missourský kompromis. V roce 1809 byl v USA počet otrokářských i svobodných států stejný, tedy po jedenácti. Nicméně po koupi Louisiany od Francie se otevírala nová území. St. Louis se stalo vstupní branou, kterou procházeli noví osadníci, kteří překračovali řeku Mississippi. Jednalo se především o osadníky, kteří pocházeli z Jihu a s sebou brali i své otroky. Missouri překročila minimální hranici 60 000 obyvatel, a tudíž si mohla vytvořit návrh vlastní ústavy.

Na půdě Kongresu se rozhořel spor, zda bude v Missouri povoleno otroctví, který spíše pomíjel morální argumenty a stočil se k debatám o ústavnosti. Dohodu nakonec usnadnila žádost Maine o přijetí za další stát. Senát spojil tuto žádost s žádostí Missouri a následně byl přijat do Unie Maine jako svobodný stát a Missouri jako stát otrokářský. Současně bylo stanoveno, že při rozšiřování obou systémů na Západ a dále, bude jižní hranice Missouri. Tímto byla zachována rovnováha hlasů v Senátu.<sup>36</sup>

---

<sup>33</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 620-621

<sup>34</sup> Jefferson byl vlastníkem asi 110 černošských otroků, nicméně byl podobně jako Washington byl odpůrcem otroctví, ale uvědomoval si, že řešit tento problém individuálně není možné. O své otroky pečoval s velkou starostlivostí. Zdroj: SCHÄFER, Peter. Prezidenti USA. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. s. 45

<sup>35</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 159-160

<sup>36</sup> Tamtéž s. 186-187



Byly zde tedy legální zákony, které umožňovaly otroctví, ale bylo také důležité těmto zákonům dát jejich legitimitu, což se dělo nejhruznějším způsobem. Nebylo hrdějšího člověka než občana Spojených států na této planetě. Hrdého na svůj mladý a rozvíjející se stát, hrdého na své občanství, ale především hrdého na své demokratické zřízení, které odstranilo staré řády a nastolilo rovnost všech před zákonem.

Právě ona demokracie byla v té době nejsilnějším pojítkem USA, protože lidé se upínali k tomu, že se mohou podílet na rozhodování a chodu svého státu. Proto bylo nutné se nějak vypořádat s otroctvím. Idea o demokracii by se velmi rychle rozplynula, kdyby si někdo snad nebyl v právech roven. Bylo tedy nutné přesvědčit občany, ostatní národy, svobodné černochoy, otroky, a dokonce sebe sama, že otroctví je přirozeným stavem, a tudíž je ústavní a raná demokracie je plně zachována. Právě obhajoba otroctví a jeho vynucování bylo nejtemnější kapitolou dějin USA.

Nebyli to jen prezidenti, kteří vlastnili otroky, ale vrcholní politici, soudci, starostové měst. Byli to ti, kteří měli představovat ochranu člověku jako lidské bytosti, ochranu demokracii a právům. Ale byli to právě oni, kteří tato práva pošlapávali.<sup>37</sup> Legitimitu nedosáhne zákonodárce pouhým právním předpisem, je nutné, aby se adresáti normy dokázali s normou ztotožnit a dostát tak jejímu znění.

Tímto procesem se norma stává jistým pravidlem ve společnosti, které má být dodržováno a společnost jej vynucuje. Pokud by se společnosti zdála norma nesmyslná, nespravedlivá, zbytečná či až škodlivá, nebude ji chtít dodržovat, popřípadě formou demonstrací nebo jiného občanského nátlaku si vynutí její změnu či odstranění. Je zde tedy otázka, kterou je nutno zodpovědět: „*Jak dosáhneme legitimacy otroctví*“? Tato norma vytváří dvě skupiny adresátů.

První skupinou je bílé svobodné obyvatelstvo, kterému norma dává možnost vlastnit jako majetek druhou skupinu adresátů, a to na základě barvy kůže.<sup>38</sup> Na první pohled by se mohlo zdát, že tedy první skupina bude s normou souhlasit, protože jí dává lepší společenský statut a výhody z něj plynoucí. Tohle by jistě mohlo platit v případech, kdy společnost normu akceptuje.<sup>39</sup> V případech otroctví se ovšem i ve zvýhodněné skupině adresátů začal projevovat

---

<sup>37</sup> Je samozřejmě nutné každou konkrétní osobu zasadit do historického kontextu. Například Washington i Jefferson byli v zásadě odpůrci otroctví, o své otroky se starali v maximální míře a ve svých závětech jim darovali svobodu. Je nutno ale dodat, že zastánci otroctví obsazovali důležitá místa například v soudnictví, a svým výkladem zákona znemožňovali abolicionistům jejich snahy o zrušení otroctví.

<sup>38</sup> Autor se zde nezabývá způsoby nabytí vlastnického práva (koupě, darování apod.), ale možností být vlastníkem člověka na základě barvy kůže.

<sup>39</sup> Například u nás, když ženy chodily do důchodu dříve než muži. Podkladem pro dřívější odchod do důchodu byl počet vychovaných dětí. Ano, tato norma sice zvýhodňovala jednu skupinu adresátů, kterou byly ženy,

humanismus, kdy tato část se nedokázala s tímto stavem ztotožnit, protože podle nich neodpovídal přirozenému stavu. Nicméně je zcela očividné, že zajistit akceptaci normy u druhé znevýhodněné skupiny obyvatel je mnohem náročnější. Je tedy nutné se zaměřit a rozebrat vybrané formy obhajoby otroctví, které měly propůjčit legálním zákonům jejich legitimitu a zajistit tak jejich dodržování.

Velmi významnou roli v toto procesu sehrála církev a náboženství. Otázka významu přispění křesťanství<sup>40</sup> a víry k udržování a obhajoby otrockého stavu v první polovině 19. století je v historické literatuře velmi diskutována. Mnoho bílých kazatelů především na Jihu vlastnilo otroky, a měli proto zájem o udržení otrockého stavu. Právě proto také kazatelé schvalovali otrocký stav, ale také vyzívali v rámci křesťanské morálky ke shovívavosti k otrokům, což bylo také výslovně vyjádřeno v otrockých zákonících na Jihu. Zde měly křesťanské zásady dopad také na humanizaci trestů, které mohly být otrokům zákonně udělovány.

Církev měla obrovský podíl na rozmachu tzv. vlídného otrokářství, který se projevoval účinnějším psychologickým nátlakem na vzájemnou zodpovědnost otroka a otrokáře. S tímto výkladem se zcela vážně také ztotožnilo mnoho plantážnických rodin a po občanské válce velmi těžce nesly nevděk otroků.<sup>41</sup> Z příkladu otrokářů, kteří byli překvapení tím, že osvobození otroci cítí křivdu, můžeme vidět, že skutečně legitimita otrokářského systému byla na Jihu velmi zakořeněná. I někteří otroci byli rozladěni ze svého propuštění, protože byli od mládí přesvědčováni širokým okolím, že se jedná o přirozený stav, který nastolil Bůh.

Stejně jako M. Křížová se k otázce náboženství staví G. Tindall a D. Shi, kteří v náboženství vidí projev kultury a možnosti najít útěchu v tomto světě. Dle nich je víra v nadpřirozenost přirozenou reakcí na bezmocnost a útěk od tvrdé reality. Náboženství tedy poskytovalo otrokům úlevu od tvrdé práce a současně jim jejich páni mohli vštěpovat poslušnost a poníženost.<sup>42</sup> Pro otroctví jsou dva základní argumenty, a to argument biblický a ekonomicko-společenský (ten tvrdí, že černoši by nedokázali pracovat, pokud by nebyli v otroctví a došlo by k úpadku hodnot). Oba tyto argumenty jsou po válce během jedné generace odsouzeny i církví.<sup>43</sup>

---

nicméně druhá skupina adresátů, kterou byli muži tuto norma akceptovala, protože jim přišla společensky v pořádku.

<sup>40</sup> Ať již církev metodická, baptistická, a především tedy protestantská.

<sup>41</sup> KŘÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v novém světě od 15. Do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. s. 236-247

<sup>42</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 275 a 284

<sup>43</sup> Tamtéž s. 290-291

Je zcela jistě pravdou, že náboženství opravdu poskytovalo černošskému obyvatelstvu, a to především otrokům, jistou dávku útěchy, porozumění a možnost na chvíli zapomenout na svůj úděl. Tyto aspekty lze hodnotit jako velmi pozitivní, protože jednak daly možnost rozvinout černošům svoji kulturu plnou rytmických tanců a zpěvů, ale také s mnohým dalším podporovaly soudržnost černošské komunity a dělaly život snesitelnějším. Na druhou stranu ale právě tyto skutečnosti vedly k tomu, že otroci viděli v církvi svoji spásu, a tudíž přistupovali mnohem pokorněji ke svému společenskému postavení.

Mnohem významněji vnímá vliv církve W. Foster, který se dívá na její vliv širěji a analyzuje jej již od kolonizace Ameriky. Dochází k závěrům, že církev se záměrně svým výkladem náboženských textů stavěla na stranu otroctví, protože jí to umožňovalo bohatnout. Byla zde určitá koexistence církve s otrokáři, která se projevovala tím, že někteří otrokáři si kněží najímali s úmyslem co nejvíce otroků obrátit na křesťanskou víru. Po slavnostním křtu se otrok stával právoplatným křesťanem a měl naslouchat Písmu svatému. Pak kněží nebo i otrokáři prováděli čtení náboženských textů, které byly vykládány tak, aby se otroctví jevilo jako jediný správný společenský stav daný Bohem.

Jejich hlavním cílem měla být tedy práce pro jejich pána a jejich odměnou bude věčný nebeský život.<sup>44</sup> Přístup Fostera je mnohem hlubší a nepopisuje pouze stav, který panoval v té době, ale analyzuje vývoj přístupu církve k otroctví a její důvody. Na druhou stranu k situaci přistupuje v mnoha případech pohledem své doby, což vzhledem k ohavnosti institutu otroctví je možno považovat za pochopitelné. Nicméně církvi nelze upřít, že přispěla alespoň ke zmírnění hrůzné situace otroků, a to například v humanizaci trestů, které jim mohly být udělovány. Avšak nutno podotknout, že církev otroctví udržovala a podporovala jej.

Sice velké množství kněžích a kazatelů z Jihu opravdu mohlo věřit, že takovýto výklad Bible či jiného náboženského textu je správný, ale to bylo způsobeno tím, že v tomto duchu byli vychováváni a takto měli kázat. Nic z toho ovšem církev nemůže ospravedlnit, protože ona sama udržovala myšlenku otroctví ve společnosti a předávala ji dětem od útlého věku a také nově příchozím mezi její řady.

Obrovsky přínosným zdrojem informací jsou dobové prameny. Jedním z nich jsou také životopisy uprchlých otroků, jakým byl Frederick Douglass, Salomon Northup, Josiah Henson. Nicméně nejslavnější abolicionistický román je Chaloupka strýčka Toma od Harriet

---

<sup>44</sup> FOSTER, Z. William. *Nástin politických dějin amerického kontinentu*. 1. vydání. Praha: Státní nakladatelství, 1953. s. 90-101

Beecherové Stoweové, který ukazoval, jaký je život člověka v otroctví.<sup>45</sup> Všechny tyto životopisy či romány bezesporu přispěly k rozvíjení abolicionistického hnutí a protiotrokářských myšlenek.

V těchto literárních dílech lze spatřovat fakt, že velmi důležitá byla také sociální organizace otroctví. Po zákazu dovozu z otroctví rostla cena plodných černošských žen, protože nově narozený otrok se v budoucnu pánovi bohatě vyplatil. Dětství otroka bylo krátké a často spojené s hladověním, protože přiděly pro děti nebyly velké. Všudypřítomný strach z bití, ať již sebe, nebo svých blízkých, vytvářel velmi silný pocit sounáležitosti uvnitř komunity. Bylo to dáno také tím, že žádný z rodičů nemohl vědět, zda nebude prodán. Proto se mezi všemi členy komunity vytvářely až rodinné vazby.

Snad největší zvěrstva byla páchána na dospívajících dívkách a ženách, které byly znásilňovány. Pokud se nepodvolily či snad kladly odpor, byly velmi krutě bičovány. Ten, kdo se pokusil tomuto sexuálnímu teroru zabránit, býval velmi tvrdě potrestán. Příkladem byl případ otce Josiaha Hensona, který se snažil zabránit znásilnění své ženy. Byl potrestán sto ranami bičem, přibitím pravého ucha ke kůlu a následně jeho odříznutím. Právě bití otroků mělo udržovat pomocí strachu poslušnost v komunitě. Někdy otrokáři nechávali rodiče bít své děti na jejich rozkaz. Nutili otroka bičovat jiného otroka a to proto, aby zanesli svár mezi otroky.

---

<sup>45</sup> Jedná se román, který popisuje otroctví na Jihu USA někdy okolo roku 1850. Chaloupka strýčka Toma je velmi čtivá a jejím úkolem je zapůsobit na čtenáře konkrétními lidskými osudy. Jejím úkolem bylo seznámit veřejnost se životem otroka, což se skutečně povedlo, protože se jí prodalo jen v USA do jednoho roku od jejího vydání přes 300 000 výtisků a později ve světě jeden a půl milionu. Román ve svém ději popisuje více dějových linek, které se soustředí na různé aspekty otroctví. Hlavní postavou je zbožný otrok Tom, kterého jeho majitel pan Shelby je nucen prodat, protože se dostane do tíživé finanční situace. Následně se zde začíná rozvíjet další dějová linka otrokyně Elizy a jejího syna, kterého byl pan Shelby nucen prodat spolu s Tomem. Eliza uprchne spolu se synem za pomoci rodiny a otroků pana Shelbyho a vydává se do Kanady, kde doufá, že se setká se svým manželem Georgem Harrisem, který uprchl od svého pána, který jej pravidelně bičoval. Mezitím je Tom prodán velmi panu St. Clareovi, kde nachází spřízněnou duši v jeho dceři Evě, která je ztělesněním dětské nevinnosti a z podstaty odsuzuje otroctví. Pan St. Claer slíbí Tomovi svobodu, ale než ji stihne udělit, tak umírá. Jeho manželka, která k otrokům chová chladný vztah vidí v Tomovi snadný výdělek a o svobodě nechce nic slyšet. Tom je prodán do otroctví plantážníkovi Simonu Lagreeovi, který chce z Toma udělat hlídače. Tom odmítne nabízenou pozici a je bičován, protože sám odmítne zbičovat jinou otrokyni. Mezitím dochází na farmě k útěku otrokyň a Simon Lagree nepřítel nechá toma ubičovat k smrti. Na farmu přijíždí v poslední chvíli Jiří Shelby, (syn pana Shelbyho), který Toma vždy zbožňoval, ale Tom umírá. Rozezlený Jiří pohřbí Tomovo tělo blízko farmy, kde Tom zemřel a vrací se domů, kde uděluje všem svým otrokům svobodu a nabízí jim práci za úplatu na jeho farmě, ti s radostí přijímají. Eliza, její syn i manžel se setkávají se svou rodinou a odjedou společně do Kanady. Zdroj: STOWE, B., Harriet. Chaloupka Strýčka Toma. 1. vydání. Praha: Albatros, 1977. 385 s. Jedná se tedy o velmi jednoduchý děj, který ale velmi dobře popisuje všechny aspekty otroctví jako jsou prodej otroka a odtrhnutí od jeho rodiny. Rozlišuje mezi zlými otrokáři a hodnými pány, kterým není lhostejný osud jejich otroků. Poukazuje na udělování svobody otrokům, nahlíží na jejich trestání a jejich právní statut. Nejedná se tedy o vědeckou literaturu, ale o dobový pramen, který mapoval život otroka na Jihu. Výhodou knihy je, že zapůsobila velmi silně na veřejnost, protože je psána velmi jednoduše a čtivě. Nevýhodou z dnešního pohledu je idealizace všech černošských postav, které v morálních ohledech převyšují ostatní bílé obyvatelstvo (snad vyjma případu mladičky Evy, která je s Tomem líčena jako ztělesněné dobro). Každopádně v případě rozboru této knihy nelze pohlížet na obsah příběhu, ale na dobu a situaci, ve které byla psána, a především pak na problémy (prodej otroků, rozvrat rodin, právní statut otroka), na které svým příběhem poukazuje.

Některé matky před tímto osudem chtěly zachránit své potomky tím, že je hned po narození usmrtili.<sup>46</sup>

Velkou roli v obhajobě otroctví hrál bezpochyby vědecký rasismus. Byly zde pokusy o racionalizaci otroctví. Otroctví mělo být přirozený stav, který musí černí tvorové akceptovat z důvodu přirozenosti vývoje obou ras a také pro zachování demokracie v zemi. Otroctví tedy není nežádoucí jev, nýbrž přirozený stav, kterým dělají bílí farmáři službu černochům a chrání je před anarchií a vymřením.<sup>47</sup>

Používání vědeckých metod tedy dalo vzniknout vědeckému rasismu. Dnes je již považován za pseudovědu, ale dříve, a to hlavně v 19. století a v první polovině 20. století byl vědecky uznáván. Americký lékař Samuel A. Cartwrightem popsal ve svém článku *Diseases and Peculiarities of the Negro Race* dvě nemoci černošské rasy. První byla drapetománie, jednalo se o duševní poruchu, který měla za následek útek černochů z podřízeného stavu. Dle Cartwrighta bylo prevencí před drapetománií udržovat otrokův podřízený stav a trestat je, pokud pozvednou hlavu. Druhou popsanou nemocí byla *Dysaesthesia aethioptica*, která se projevovala otupělostí a leností otroků. Postihovala každého příslušníka černošské rasy, který neměl bílého pána, a proto i svobodní černoši byli nemocní. Léčbou bylo bičování, po kterém otrok upadne do podřízeného stavu, kde je jeho místo.<sup>48</sup>

Vědecký rasismus byl také směřován s právními argumenty. Roku 1958 vydal Thomas R.R. Cobb jako jediný Jižan pojednání o právních aspektech otroctví s úmyslem tuto neblahou instituci obhájit. Jeho dílo s názvem *Zkoumání zákonů upravujících černošské otroctví* obsahovalo spíše než právní argumenty rasistické předsudky. Cobb, jenž právo také na univerzitě vyučoval, popisoval černochoy za méněcennou rasu, která musí žít pro její tělesný, mravní a intelektuální vývoj v otrockém stavu. Považoval černochoy za duševně méněcenné, tvory, jenž dle něj měli být samostatným vývojovým druhem, popřípadě vznikli degenerací bílé rasy. Černá barva byla předpokladem otroctví a každý zákon předpokládající svobodu černého otroka je v rozporu s principy *common law*.<sup>49</sup>

---

<sup>46</sup> BUBÍKOVÁ, Šárka. Děťství pohledem dobových ego-dokumentů. *Theatrum historiae*, 2011, č. 8, s. 207-222. Dostupné na:

<[http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/58441/BubikovaS\\_DetstviVOtroctvi\\_2011.pdf?sequence=1](http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/58441/BubikovaS_DetstviVOtroctvi_2011.pdf?sequence=1)>.

<sup>47</sup> KREJČÍ Miloš. „My, lid Spojených států...“ (O Ústavě USA). 1. vydání Praha: Nakladatelství Svododa, 1987. s. 43-49

<sup>48</sup> RUSHDY Ashraf. *Neo-Slave Narratives: Studies in the Social Logic of a Literary Form (Race and American Culture)* s. 257 Dostupné na:

<[https://books.google.cz/books?id=SdburCkrc3wC&pg=PA257&lpg=PA257&dq=samuel+cartwright&source=bl&ots=f0DOsN0wU&sig=lqW2qfLVBlYtNFjnS4h1phHi3qs&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjJm4\\_e7L7bAhWv\\_h6YKHT-wDDY4ChDoAQg4MAM#v=onepage&q=samuel%20cartwright&f=false](https://books.google.cz/books?id=SdburCkrc3wC&pg=PA257&lpg=PA257&dq=samuel+cartwright&source=bl&ots=f0DOsN0wU&sig=lqW2qfLVBlYtNFjnS4h1phHi3qs&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjJm4_e7L7bAhWv_h6YKHT-wDDY4ChDoAQg4MAM#v=onepage&q=samuel%20cartwright&f=false)>.

<sup>49</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. *Dějiny angloamerického práva*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 625-627

Proti všem těmto argumentům se stavěli abolicionisté. Někteří bílí bojovníci proti otroctví však chtěli černochoy upozadovat, aby byla zachována rasová čistota hnutí. I na Severu, kde bylo zrušeno otroctví, však platily segregační zákony a černošská rasa byla považována za podřadnou. Černošští abolicionisté se však dokázali prosadit i bělošských společenstvích.<sup>50</sup> Jeden z nejznámějších černých abolicionistů byl bezpochyby uprchlý otrok Frederick Douglass. Douglass byl reformátorem, politikem, spisovatelem, a především brilantním řečníkem. Ve svých dílech ostře kritizoval otroctví a také podporoval volební práva žen. Stal se ztělesněním toho, jak mylné jsou názory těch, kteří považují černou rasu za nemyslnou a podřadnou.<sup>51</sup>

V americké společnosti panoval obecný neklid a debata o otroctví pokračovala a eskalovala na půdě Kongresu, když Kalifornie podala roku 1850 žádost o přijetí do Unie. Ústava Kalifornie zakazovala otroctví, protože se báli konkurence. Nakonec byl přijat kompromis, že Kalifornie bude připojena jako svobodný stát, teritorium Oregonu zůstane bez otroků. Jih naopak získal příslib, že novým teritoriím Utahu a Novému Mexiku bude povoleno rozhodnout si o otroctví sami. Situace ohledně rozšiřování otroctví rozhodně nebyla vyřešena a vše vyvrcholilo Zákonem o Kansasu a Nebrasce v roce 1854.

Tento zákon zrušil ustanovení o zákazu rozšiřování otroctví, jak stanovil Missourský kompromis. Vytvořil dvě nová teritoria Kansas a Nebrasku a těm byla ponechána svrchovanost rozhodnout si o tom, zda otroctví bude povoleno či zakázáno. Sever tento zákon vnímal jako úmysl otrokářů rozšířit otroctví na celé území Spojených států a byl zde zažehnut spor, který pak dále eskaloval, až vyústil v občanskou válku.<sup>52</sup>

Velmi významným byl rozsudek ve věci Dred Scott v. Sanford z roku 1857, který měl velký dopad na vyhocení konfliktu mezi Severem a Jihem. Dred Scott byl původně Missourský otrok žijící zhruba pět let na území teritorií, kde bylo otroctví zakázáno. Soudil se tedy o to, zda je svobodným navzdory tomu, že se vrátil do otrokářského státu Missouri. Situace se dostala až před Nejvyšší soud USA, kde bylo rozhodnuto způsobem, že žádný černochoch není považován za občana Spojených států, a to ani černochoch svobodný. Černoši mají své postavení ve společnosti jako méněcenné bytosti, na které se znění ústavy nevztahuje. Tudiž zde není aktivní žalobní legitimace a není možné obracet se na federální soud. Současně konstatoval, že zákon přijatý Kongresem, který zakazuje držet černochoha jako majetek, nemá oporu v Ústavě, a je tedy

---

<sup>50</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 275 a 284

<sup>51</sup> PRIOLEAU, RACHELLE, C. Howard. Frederick Douglass: Abolitionist and Humanist. Journal of Communications, 2003, Jul-Sep. 2003, vol. 14, Issue 3, p. 177. 14p.

<sup>52</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 132-137

neplatný. Tudíž Dred Scott ani jeho rodina nebyli osvobozeni vstupem na toto území, a to ani v případě, pokud je tam převezl vlastník s úmyslem na tomto území setrvat.<sup>53</sup>

Případem, již ne tak proslulým, nicméně stojícím za zmínku, je kauza Nancy Wellsové. Majitel Nancy Wellsové ji osvobodil v Ohiu, ale následně se vrátil do Mississippi, kde zemřel. Odkázal jí v závěti 3000 dolarů a další majetek. Vykonavatel závěti odmítnul dědictví poskytnout, jelikož se jedná o otrokyni. Spor se dostal až Nejvyššímu soudu v Mississippi, který se zabýval tím, zda osvobození Nancy Wellsové v Ohiu mělo vliv na její právní postavení v Mississippi. Většinovým názorem, který prezentoval soudce Harris, bylo rozhodnuto, že v zájmu ochrany obou ras je nutné hájit institut otroctví. Stát Mississippi považuje za svoji povinnost hájit institut otroctví jako nejlepší princip své politiky. Cílem je tedy udržet otroctví a všeobecně bránit osvobozování otroků, a zabránit tak klesání na žebříčku lidskosti. Státy, které se dopouští osvobozování otroků, sestupují na tomto pomyslném žebříčku lidskosti a jejich jurisdikce se chybně dopouští osvobozování otroků, což je plně v rozporu se známou politikou státu Mississippi. Účinky rozhodnutí státu Ohio v oblasti osvobozování otroků nemají vliv na právní postavení těchto osob na území státu Mississippi.<sup>54</sup>

Spor o otroctví se však neodehrával pouze v soudních síních, ale napětí rostlo i ve společnosti. Otroci začínali mnohem více spolupracovat, a to nejenom spolu, ale dostávala se jim i pomoc od bílých abolicionistů. Odpor tedy dostal ráz jak individuální, tak kolektivní. Nejednalo se však jen o útky<sup>55</sup>, docházelo k otravám otrokářů, případům žhářství, ale i k individuálním přímým útokům na pána s nějakou zbraní. K těmto přímým útokům docházelo nejvíce při pokusu o znásilnění příbuzného, popřípadě při příliš hrubém násilí, které pán páchal na otrokovi.

Nejvýznamnější povstání otroků se odehrálo roku 1831 ve Virginii. Toto povstání vedl vzbouřený otrok Nathaniel Turner. Bylo velmi dobře organizováno a vyvolalo v jižních státech paniku. Bylo zavražděno na 60 lidí a Turner byl poté spolu s dalšími vzbouřenými otroky popraven.<sup>56</sup>

Napětí nakonec nejvíce vyústilo v Kansas<sup>57</sup>, kam přicházeli odpůrci otrokářství i jeho příznivci. Docházelo k mnoha střetům, z nichž nejvýznamnější a nejkrvavější bylo povstání

---

<sup>53</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 638-643

<sup>54</sup> Tamtéž s. 627-631

<sup>55</sup> Organizované útky osvobodily v letech 1830-1860 na 60 000 otroků. Zasloužili se o to osobnosti jako Harrieta Trubmanová, John Brown či Josiah Hanson. Zdroj: SCHELLE, Karel a kol. Právní dějiny. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 504

<sup>56</sup> KREJČÍ, Miloš. Americké letorosty. 1. vydání, Brno: Rudé právo, 1976. s. 16-17

<sup>57</sup> Období od roku 1854-1861 bylo v Kansasu předeherou k občanské válce, proto nese příznačný název – Krvácející Kansas

Johna Browna, které bylo potlačeno jezdeckem Spojených států. John Brown byl odsouzen k smrti za velezradu.<sup>58</sup> Osoba Johna Browna je dnes vnímána velmi rozporuplně. Například budoucí prezident Abraham Lincoln jeho jednání odsoudil. Na Jihu byl Brown pak vnímán jako vlastizrádce.<sup>59</sup> Důsledkem Brownovy akce bylo to, že Jih přestal rozlišovat mezi ním a republikánskou stranou, čehož se Lincoln obával. Na konci roku 1859 již byla situace tak vážná, že celý Jih věřil zvěstem o chystaných ozbrojených povstání a spiknutích. Bylo jasné, že následující prezidentské volby budou velmi důležité.<sup>60</sup>

Prezidentské volby v listopadu roku 1860 vyhrál Abraham Lincoln, který kandidoval za republikány. Program Lincolnova obsahoval také omezení dalšího rozvoje otroctví. Vítězství Lincolnova znamenalo konec ustupování Severu Jihu. Reakce na Lincolnovo zvolení na sebe nenechaly dlouho čekat. Ještě téhož roku se od Unie odtrhla Jižní Karolina a do února následujícího roku ji následovala Alabama, Mississippi, Florida, Georgia, Louisiana, Texas, Virginie, Arkansas, Severní Karolina a Tennessee.

V Montgomery byla vytvořena Konfederace s Jeffersonem Davisem jako prezidentem.<sup>61</sup> Byla přijata Konfедераční ústava, která přímo ve svém textu zakazovala zrušení otroctví a zakotvila suverenitu Konfederovaných států amerických.<sup>62</sup> Dle názorů Konfederace měl být zachován přirozený stav, kdy černoši nejsou rovni bílému člověku a mají existovat pouze v područí bílé rasy.

Cílem Konfederace bylo rozšířit otroctví na území Spojených států, tak Unie chtěla obnovit zamezení otroctví a obnovit politickou rovnováhu. Zpočátku vítězila Konfederace, byla na válku lépe připravena, postupem času však začala mít převahu průmyslová Unie, a to také díky zákonodárství.

Byl vyhlášen zákon o usedlostech, který zamezoval rozšiřování otroctví a k 1. lednu 1863 byl pod tlakem abolicionistů přijat zákon o zrušení otroctví ve vzbouřených státech bez náhrady. Tento zákon se nevztahoval na nevzbouřené státy a osvobození otroci nedostali žádná občanská ani politická práva. Situace na Jihu se postupně zhoršovala a prohra ve válce byla nevyhnutelná. Dne 9. dubna generál Lee kapituloval. Vražda Lincolnova, která se odehrála 14.

---

<sup>58</sup> GRANT, S.- M. John Browns Body: Slavery, Violence and the Culture of War. *Journal of American Studies*. 2005, Apr. 2005, Vol. 93, Issue 1, p. 131-133. 3p.

<sup>59</sup> FLEMING, Thomas. The Trial of John Brown. *American Heritage*. August 1967. Vol. 18, Issue 5. Dostupné na < <https://www.americanheritage.com/content/verdicts-history-iii-trial-john-brown>>.

<sup>60</sup> TINDALL, George, SHI, David. *Dějiny států USA*. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 311-314

<sup>61</sup> SCHELLE, Karel a kol. *Právní dějiny*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 506-507

<sup>62</sup> Ústava Konfederovaných států amerických.

Dostupné na < [https://archive.org/stream/constitutiono00conf/constitutiono00conf\\_djvu.txt](https://archive.org/stream/constitutiono00conf/constitutiono00conf_djvu.txt)>.



dubna, na výsledku války již nic nezměnila.<sup>63</sup> Porážka Jihu měla za následek svržení otrokářské vlády, jeho zrušení a odklon od ekonomicko-spoločenských názorů na otroctví jako jediného správného způsobu formy uspořádání společnosti.<sup>64</sup>

### **2.3. Od rekonstrukce Jihu přes černé zákoníky do konce druhé světové války**

Po skončení občanské války Severu proti Jihu bylo nutno postupného začlenění bývalých otrokářských států zpátky do Unie. To znamenalo přestavbu jihu, tento proces se nazývá rekonstrukcí Jihu. To vyústilo k 2. cyklu úprav ústavy Spojených států, což znamenalo přijetí 13.-15. dodatku.<sup>65</sup> Třináctý dodatek ústavy, který osvobozoval otroky a zakazoval otroctví, byl přijat v prosinci 1865.

Ovšem nebylo zakázáno otroctví nebo nevolnictví, pokud šlo o výkon trestu za spáchaný a řádně dokázaný zločin, což se později pro tvorbu zákonů o potulce ukázalo klíčové. Hlasovací práva a občanství dal černošům až 14. dodatek ústavy přijatý roku 1868, který stanovil, že každý člověk narozený a naturalizovaný v USA, je občanem Spojených států.<sup>66</sup> Posledním dodatkem z druhého cyklu úprav ústavy se stal 15. dodatek, který byl reakcí na omezování volebního práva v jednotlivých státech. Byl přijat v roce 1870 a zakazoval omezování volebního práva toliko na základě barvy pletí, rasové příslušnosti, popřípadě otrocké minulosti.<sup>67</sup>

Na první pohled se druhý cyklus oprav ústavy mohl zdát jako dostatečný a zrovnoprávňující černochoy s bělochy. Na dodatky přišla reakce v podobě rasových zákonů, které byly nejen segregáčnické, ale také omezovaly černošům občanská práva. V důsledku toho zůstala práva, která byla udělena černošskému obyvatelstvu, opět jen na papíře.

Všem bývalým státům Konfederace se podařilo splnit podmínky rekonstrukce, a to v roce 1871, a staly se tak součástí Unie. Konzervativní a rasističtí běloši zde přešli k tzv. záchraně své země od nadvlády černochoy a postupně získali kontrolu nad státními parlamenty, což jim umožnilo přijímat rasové zákony.<sup>68</sup> Rasové zákony samozřejmě existovaly po celém území Spojených států i na Severu, ale na Jihu byly až fanatické.

---

<sup>63</sup> SCHELLE, Karel a kol. Právní dějiny. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 506-508

<sup>64</sup> BALÍK Stanislav, BALÍK Stanislav ml. Právní dějiny evropských zemí a USA. 2. rozšířené vydání. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2002. s. 186

<sup>65</sup> Tamtéž s. 186-187

<sup>66</sup> Zde vidíme překonání rozsudku ve věci Dred Scott v. Sanford, který stanovil, že černoši nemohou nabýt občanství.

<sup>67</sup> SCHELLE, Karel a kol. Právní dějiny. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 506-508

<sup>68</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 158-159

Tyto rasistické zákony se nazývaly černými zákoníky. Ukládaly černošům omezení, zakazovaly vlastnit půdu a nutily osvobozené černochoy přijímat práci u bývalého pána.<sup>69</sup> Po osvobození z otroctví jim nebyla vyplacena žádná náhrada nebo odškodnění. Najednou nabyli svobodu, ale neměli žádné finanční prostředky, bydlení či jakékoliv jiné materiální zabezpečení. Tato skutečnost je upoutávala k práci na farmách a plantážích, kde dříve otročili. Tato práce bývala velmi špatně placená a otroci si často v životních podmínkách nepolepšili, pokud nebyli obzvláště nadaní. Samozřejmě již nebylo možno bít či jinak trestat či nakládat s nimi jako s vlastnictvím.

Tomuto jevu přispívaly zákony o tuláctví, podle kterých nesměl černý dělník uprchnout od svého zaměstnavatele. Pokud uprchl a byl chycen, měl být neprodleně dopraven i za použití násilí zpět, fyzicky potrestán a ztrácel veškerá občanská práva.<sup>70</sup> Bývalí otrokáři proto často nechávali negramotné propuštěné otroky podepisovat smlouvy, které byly pro černochoy nevýhodné a připoutali je k usedlosti, kde pracovali.

Černé zákoníky upravovaly celou výšeč omezení pro černošské obyvatelstvo, a to především na Jihu. V detailech se zákoníky jednotlivých států lišily, ale mnoho ustanovení bylo společných. Uznávala se černošská manželství, připouštěly se svědecké výpovědi černošů, pokud byli účastníci černoši, a v některých státech dokonce i pokud byli účastníci bílí. Na druhou stranu jim bylo omezováno vlastnictví půdy, byla zakázána rasově smíšená manželství a černošské děti musely vstupovat do učení, kde mohly být tělesně trestány. V neposlední řadě museli uzavírat nevýhodné smlouvy o pracovním poměru, proto se mnoho lidem zdálo, že se otroctví vrací v novém kabátu.<sup>71</sup> Ale i přesto všechno černošské obyvatelstvo nabylo nová práva, o která již pak v zásadě nikdy nepřišlo, a to i přes fakt, že byla velmi často omezována. Jednalo se o rovnost před zákonem, právo vlastnit majetek, právo na vzdělání, vykonávání samostatně výdělečné činnosti a řemesla nebo právo vykonávat odborné profese.<sup>72</sup>

Na Severu byla černochoy nově nabytá práva vnímána bělošským obyvatelstvem mnohem lépe než na dříve otrokářském Jihu. Jižané zůstávali věrni svému starému přesvědčení o nadřazenosti bílé rasy, které v nich zakořenilo otroctví. Nedokázali se ztotožnit s tím, že černoši nabyli občanská práva. To vyústilo v nepřátelství, které mnohdy přerostlo v bílý teror. Tvořily se rasistické skupiny, které začaly napadat černošské obyvatelstvo. Nejznámější skupinou byl Ku-klux-klan (známý též pouze jako KKK), který byl založen mladíky v obci

---

<sup>69</sup> SCHELLE, Karel a kol. Právní dějiny. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 509

<sup>70</sup> Tamtéž s. 510

<sup>71</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 350-353

<sup>72</sup> Tamtéž s. 360

Pulaski v Tennessee. Ku-klux-klan se velmi rychle uchytil na celém Jihu. Členové se skrývali pod kápěmi a maskami, pořádali sešlosti, obcházeli domy a vyprávěli smyšlené příběhy o černoších. Někdy se ovšem nechali strhnout k násilí a časté bylo i lynčování.

Kongres na tyto skutečnosti reagoval v letech 1870-1871 přijmutím tří zákonů na ochranu černošských voličů. Třetí z nich pak zakazoval typické aktivity Ku-klux-klanu jako bylo obtěžování veřejných činitelů, spiklenecké sdružování a nájezdy na černé obyvatelstvo. Činnost jako taková ochabla a jeho členové postupně přecházeli na rafinovanější a sofistikovanější formy rasismu.<sup>73</sup> I když činnost Ku-klux-klanu ve své pravé podobě jako taková skončila. KKK zanechává v americké společnosti velmi významnou stoupu jako ukáze další vývoj.

Po opětovném zvolení prezidenta Granta v roce 1872, které se spojilo s hospodářskou krizí v roce 1873, dochází ke konci rekonstrukce. Opadá zájem řešit rasové vztahy a stále více bělochů připisuje neúspěchy Jihu neschopnosti a méněcennosti černochům. V roce 1875 Kongres vydává zákon o občanských právech ve snaze čelit diskriminaci černochů, ale ten je záhy v roce 1883 zrušen jako protiústavní.<sup>74</sup> V roce 1877 se stává prezidentem Rutherford Hayes<sup>75</sup> a podle svého slibu, díky němuž dostal také jižanské hlasy, stahuje federální jednotky z někdejších jižních konfederovaných států. Tímto opatřením došlo ke smíření Severu s Jihem a také byl nastartován nový hospodářský rozmach jižanských států. Zároveň to umožnilo znovu nastolit nadvládu nad černošským obyvatelstvem.<sup>76</sup> Jižané sice slíbili chránit práva černošského obyvatelstva, ale po následující tři desetiletí se tato práva rozplývala. Velký podíl na tom nese i Nejvyšší soud USA, a to tím, že zužoval rozsah 14. a 15. dodatku k ústavě.

Kompromis z roku 1877 nikdy nebyl naplněn a obnova Jihu tedy nikdy nepřinesla černochům rovnost ani sociální či ekonomické příležitosti.<sup>77</sup> Zločiny černochů se setkávaly ve společnosti s větším odporem než zločiny bělochů. V Severní Karolíně došlo v roce 1876 k veřejnému lynčování čtyř černochů kvůli vraždě starého bílého pána. C. Daily Register napsal, že demokracie byla v křeči, a proto bylo nutno použít právo ekvity, kterým bylo lynčování. Od té doby tato krveprolití nabývala na síle a jen v letech 1888-1903 padlo za obětí lynčování davem 241 černochů.<sup>78</sup>

---

<sup>73</sup> Tamtéž s. 360-631

<sup>74</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 159-160

<sup>75</sup> Podle tzn. Kompromisu z roku 1877

<sup>76</sup> SCHÄFER, Peter. Prezidenti USA. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. s. 220-221

<sup>77</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 368-369

<sup>78</sup> FRIEDMAN, Lawrence. A History of American Law. 2. vydání. New York: Simon & Schuster, 1985. s. 506

Nejvíce se rasová segregace začala rozvíjet v průběhu devadesátých let 19. století. Bělošské obyvatelstvo se postupně začalo přiklánět k radikálnímu rasismu, který prohlašoval, že černoši, kteří byli propuštěni z otroctví, tíhli k bestialitě, která je pro černochoy typická. Nejvíce se to projevovalo u mladé generace, která otroctví nepamatovala. Tím důležitějším důvodem pro zavedení rasové segregace byl důvod politický, protože některé strany si hlasy černošských voličů kupovaly, případně si je svými názory předcházely. Černošské obyvatelstvo tak začalo svými hlasy rozhodovat v mnoha případech volby. Docházelo proto k omezování voličského práva, ale jelikož patnáctý dodatek k ústavě znemožňoval odejmout legálně černochoů občanská práva, bylo nutno docílit těchto záměrů oklikou.<sup>79</sup>

Voličské právo se pojilo s povinnostmi, u kterých se předem předpokládalo, že jej valná část černošského obyvatelstva nemůže splnit. Vyžadovaly se zkoušky gramotnosti, zkouška porozumění textu ústavy nebo také mít majetek v hodnotě alespoň 300 dolarů. Nutnost splnění alespoň jedné z těchto podmínek předpokládala ústava Jižní Karolíny.<sup>80</sup> Ústava Mississippi přidávala povinnost platit daně, vylučovala ty, kteří byli odsouzeni třeba i za malicherné zločiny. Důležitou podmínkou byla také gramotnost. Negramotný volič mohl tuto podmínku překlenout tím, že musel porozumět znění ústavy ke spokojenosti zapisovatele, který působil u voleb. Tato podmínka umožňovala v podstatě volit i negramotným bílým a v konečném důsledku negramotné černochoy voličského práva zbavovala. Louisiana umožnila bílým negramotným voličům volit na základě tzv. klauzule dědečka. Tato klauzule přiznávala voličské právo negramotným lidem, pokud jejich otcové a dědové mohli volit k 1. lednu 1867, tedy k datu, kdy černošské obyvatelstvo nemělo volební práva. Tuto klauzuli později přejali i Georgia, Severní Karolína, Virginie, Alabama a Oklahoma.

Účinnost těchto obyvatel lze doložit čísly, kdy Alabama měla podle sčítání 121 159 černošských obyvatel, kteří byli gramotní, z nichž ale jen 3742 byli registrováni jako voliči.<sup>81</sup> Podobná situace byla v Louisianě, kde počet černošských voličů byl v roce 1896 zhruba 127 000, ale v roce 1900 již jen 3300.<sup>82</sup>

Paralelně se k omezení voličského práva vytvářela další segregační omezení, a to ve formě státních zákonů nebo místních správních předpisů. Těmto aktům se začalo říkat zákony Jima Crowa.<sup>83</sup> Tyto zákony rasově segregovaly černochoy v parcích, hotelech, divadlech,

---

<sup>79</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 374-375

<sup>80</sup> FRIEDMAN, Lawrence. A History of American Law. 2. vydání. New York: Simon & Schuster, 1985. s. 507

<sup>81</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994, s. 376

<sup>82</sup> Tamtéž s. 377

<sup>83</sup> Jim Crow byl posměšný název pro černošské obyvatele

restauracích, typicky dopravních prostředcích, školách, vězeních či hřbitovech.<sup>84</sup> Tento princip zákonné segregace se postupně rozšířil do všech oblastí jižanského života a černošskému obyvatelstvu byl tak v podstatě znemožněn styk s bílými. Namátkou je možno zmínit například zákon z Georgie, který požadoval oddělení vagonů železniční dopravy pro černé a bílé z roku 1891. Zákony z Arkansasu přijaté v roce 1903, které požadovaly zvláštní detenci pro černé a bílé vězně, samostatná lůžka a jídelní stoly. Černoši také nesměli volit společně s bílými a byla jim vyhrazena veřejná místa, která mohou navštěvovat.<sup>85</sup>

Tato rozvíjející se segregace byla zaštiťována doktrínou „oddělení, ale rovni“, kterou formuloval Nejvyšší soud USA v roce 1886 v precedenčním případě Plessy v. Ferguson. Tento případ vzniknul v New Orleans, kdy Homer Plessy, mulat s jednou osminou černošské krve nastoupil do vagonu, který byl určen pro přepravu bílého obyvatelstva. Na vyzvání odmítnul vystoupit a následně byl odsouzen.

Soud argumentoval tak, že rasově oddělené služby nejsou v rozporu s ústavou, pokud mají stejnou kvalitu. Disent zde měl soudce Harlam, který naopak zdůrazňoval ideu barvoslepé ústavy, kdy podle něj Ústava Spojených států amerických neumožňuje veřejným autoritám zjišťovat rasovou příslušnost u těch, kterým náleží ochrana ústavních práv, tedy občanům.<sup>86</sup> Soudce Harlam nicméně nebyl o nic méně rasistou, ale snažil se, jak on sám tvrdil, být věrný ideálům ústavní svobody a právům. Citace soudce Harlama v jeho nesouhlasném stanovisku v případě Plessy v. Ferguson: *„Bílá rasa se považuje v této zemi za rasu dominantní. A tak jí je, pokud jde o prestiž, úspěch, vzdělání, bohatství a moc. Nepochybuji, rovněž, že jí zůstane, bude-li věrná svému velkému dědictví a bude-li se pevně držet zásad ústavní svobody.“* ... *„Existuje rasa natolik odlišná od naší, že osobám k ní příslušejícím ani neumožňujeme vstoupit do řad občanů Spojených států. Její příslušníci jsou až na několik vzácných výjimek z naší země zcela vyloučeni. Mám na mysli čínskou rasu.“*<sup>87</sup> Na základě doktríny „odděleně, ale rovně“ bylo možno připustit segregaci černošského a bělošského obyvatelstva, ale je nutno podotknout, že kvalita prostředků, služeb či míst byla velmi odlišná. Docházelo zde tedy k ústavně posvěcené diskriminaci černošského obyvatelstva.

Proti těmto rasovým omezením byla založena roku 1909 organizace National Association for the Advancement of Colored People (NAACP). Jejím úkolem byla ochrana a postupné prosazování lidských práv pro barevné obyvatelstvo, především pak tedy na ochranu

---

<sup>84</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 154-185

<sup>85</sup> FRIEDMAN, Lawrence. A History of American Law. 2. vydání. New York: Simon & Schuster, 1985. s. 506

<sup>86</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 673-677

<sup>87</sup> U. S. Supreme Court. Plessy v. Ferguson, 163 U.S. 537 (1896) 163 U.S. 537 Plessy v. Ferguson. No. 210

černošského obyvatelstva. Významného úspěchu dosáhla v roce 1915, kdy v případě Quinn vs. U.S. byla zrušena podmínka znalosti ústavy u voličského práva. NACCP také kritizovala americký propagandistický film Zrození národa a jeho uvedení do kin.<sup>88</sup>

Zrození národa natočil americký režisér D. W. Griffith. Děj se odehrává před americkou občanskou válkou, během ní a také po ní. Popisuje osudy dvou rodin, přičemž jedna je ze Severu a druhá je z Jihu. Po občanské válce se k moci postupem času na Jihu dostávají černoši a propuštění otroci a začínají páchat násilí na bílém obyvatelstvu. K vidění jsou scény jako je pronásledování bělošské dívky, která raději, než aby se nechala chytit černochem, volí skok ze skály. Po této scéně následuje vložený text, který diváka upozorňuje, že nemá pro dívku trpět, jelikož smrt je lepší než se zaplést s černochem. KKK je líčen jako hrdinská organizace, která, když černošské obyvatelstvo ovládne po zmanipulovaných volbách Kongres, ochraňuje bílé před útlakem černošských zákonů. Ve filmu je také bělošská rasa zmíněna pod pojmem árijská.<sup>89</sup> Film je plný rasistických předsudků, které měly obhájit rasovou segregaci černošského obyvatelstva. Poukazuje ve svých scénách na oprávněný zákaz sňatků bělochů s černochem, omezení voličských práv černochem a černou rasu líčí jako podřadnou. Film měl obrovský úspěch a byl promítán také v Bílém domě prezidentu W. Wilsonovi, čímž došlo de facto k legitimizaci filmu.<sup>90</sup>

I přes mnohé protesty černochem nebo NACCP byl film veřejně promítán a stal se kultovním snímkem americké historie, který zanechal velkou stopu ve vnímání černošského obyvatelstva. Odpůrcům filmu vadil nejen rasistický podtext filmu, ale také stereotyp, se kterým je rozděleno černošské obyvatelstvo na dvě skupiny. První skupina černochem je loajální bělochům a svůj podřadný stav akceptuje, čímž je ve filmu zpodobněna v lepším světle než skupina druhá, která se zapojuje do občanského života. Ta je líčena jako zločinecká, která porušuje zákony a utlačuje bělochy. A. Hobbs, která je docentkou historie na Stanfordské univerzitě, tvrdí, že dopad tohoto filmu je značný ještě dnes, tedy více než po sto letech. Ve filmu je například oslavován Ku-klux-klan, který byl označen za teroristickou organizaci.<sup>91</sup>

Dopad tohoto snímku byl obrovský již tím, že šlo o tvorbu, která byla určena pro velké masy lidí. Propagandistické filmové snímky jsou vždy velmi oblíbené, protože obsahují

---

<sup>88</sup> LUMENICK, Lou. Why Birth of Nation is still the most racist movie ever. [online]. nypost.com, 7. února 2015 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://nypost.com/2015/02/07/why-birth-of-a-nation-is-still-the-most-controversial-movie-ever/>>.

<sup>89</sup> Griffith, David. The Birth of a Nation. USA: D. W. Griffith & Epoch, 1915

<sup>90</sup> HOBBS, Allyson. A hundred year later, The Birth of a nation hasn't gone away. [online]. newyorker.com, 13. prosince 2015 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://www.newyorker.com/culture/culture-desk/hundred-years-later-birth-nation-hasnt-gone-away>>.

<sup>91</sup> Tamtéž

jednoduchý námět, který je pro adresáta lehce pochopitelný, a snaží se šokovat. Tudiž nejenom vědecké studie, vědecká literatura či judikatura soudů měla dopad na legitimizaci segregáčních norem.

Rasová segregace tedy pokračuje i v první polovině 20. století, a to zejména na Jihu, ale v této době není nejpálčivějším problémem, který trápí tradiční americký způsob života.<sup>92</sup> I přes všechny tyto okolnosti zůstala rasová otázka ústavním problémem. Posedlost rasovou čistotou dala vzniknout organizaci Rytíři Ku-klux-klanu, což bylo v podstatě navázání na zákonem zakázaný KKK.<sup>93</sup> Problémem bylo stále lynčování černochoů, které bylo vykládáno jako protest proti neúčinnému boji se zločinem, který musejí soudy podstupovat. Ovšem z knihy *Lynching and the law* vyplývá, že lynčování na černošském obyvatelstvu probíhalo dvakrát častěji a mnohem brutálněji než na bílých. Nejde však jen o lynčování, ale také o udělování trestů, kde byli černoši trestáni za stejné zločiny mnohem přísněji.<sup>94</sup> Oblast, kde byla rasová segregace snad nejvíce rozšířena, bylo školství. Mělo se tak dít na základě doktríny oddělení, ale rovni, což byl předpoklad, že obě rasy budou mít nabídku učebních oborů stejné kvality. To bylo také konstatováno v případě *Missouri ex. Rel. Gaines v. Canada* z roku 1938, v němž se černošský student dožadoval ve státě Missouri naplnění svého práva na vzdělání.

Bylo mu odepřeno studium na bělošské právnické fakultě, ale černošská právnická fakulta neexistovala. Soud tedy nařídil přijetí studenta na existující bělošskou školu. Tímto rozhodnutím ovšem nebyla segregace ve školství zrušena. Státy měly stále ústavní možnost vybudovat odpovídající školy pro černé a tím oddělit černošské studenty od bílých. Tento případ byl ovšem přelomový v naplnění doktríny oddělení, ale rovni. Nejvyšší soud USA poté v roce 1950 v případě *Mc. Laurin v. Oklahoma* konstatoval, že černošští studenti přijatí na bílé školy na nich nesmějí být segregováni formou oddělených míst v knihovně apod.<sup>95</sup>

Za zmínku také stojí účast černošského obyvatelstva ve druhé světové válce, kde bylo také nasezeno. Černošští vůdci požadovali rovné zacházení a stejného postavení v ozbrojených

---

<sup>92</sup> Je nutno poznamenat, že Spojené státy se musejí potýkat i s jinými problémy, jako jsou levicové myšlenky, které přicházejí zejména ze Sovětského svazu. V USA vzniká po první světové válce Komunistická strana, která sice prosazuje práva černochoů, ale spíše se zaměřuje na prosazení lepší životní úrovně pro dělníky.

Zdroj: FOSTER, Z. William. *NÁSTIN POLITICKÝCH DĚJIN AMERICKÉHO KONTINENTU*. 1. vydání. Praha: Státní nakladatelství, 1953. s. 375-379

Dalším obrovským problémem je příchod velké hospodářské krize a zhroucení americké ekonomiky, která otřese vírou v kapitalismus. To vyústí ve zvolení jednoho z nejvýznamnějších prezidentů USA Franklina D. Roosevelta, který se svým programem *New Deal* znovu nastartoval americkou ekonomiku.

Zdroj: SCHÄFER, Peter. *Prezidenti USA*. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. s. 234-241

<sup>93</sup> Toto znovuzrození KKK nastalo po promítání filmu *Zrození národa*. I díky němu hnutí čítalo až 5 000 000 členů.

<sup>94</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. *Dějiny angloamerického práva*. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 426-427 a s. 752-758

<sup>95</sup> Tamtéž s. 427-428

silách a průmyslu, jako měli běloši. Na frontě sloužilo přes milion černošských vojáků, většinou v segregovaných vojenských jednotkách a táborech. Zlom nastal v roce 1940, kde se v důstojnických školách začali školit spolu černoši i běloši. V roce 1941 byl vydán vládní výnos, který ukončil diskriminaci v náborech pracovníků do obranného sektoru. Koncem roku 1944 již pracovalo ve válečném průmyslu na dva miliony černochů. Černoši již brzy začali požadovat ukončení všech druhů rasové segregace. Částečným úspěchem bylo, když Nejvyšší soud USA v roce 1944 v případě *Smith v. Allwright* konstatoval, že primárky na volbu prezidentského kandidáta demokratické strany jsou součástí volebního procesu. Tento volební proces podle Nejvyššího soudu USA podléhá 15. dodatku ústavy, a tudíž se jej musí zúčastnit i Američané černé pleti.<sup>96</sup>

## 2.4. Od konce druhé světové války do zrovnoprávnění

V době válečného konfliktu se černošské obyvatelstvo stěhovalo za prací do měst, kde byl soustředěn válečný průmysl. Docházelo tedy k nárůstu černošského obyvatelstva ve velkých městech, a to až o 35 procent, ale žijí povětšinou v chudobě. Švédský vědec a ekonom Gunnar Myrdal vydal v roce 1944 studii s názvem *Americké dilema: Černošský problém a moderní demokracie*. V této studii vysvětluje, že černoši nejsou vítanými sousedy ve společnosti, žijí proto v bídě znamenající útlak, který jsou poté nuceni ve společnosti snášet. V práci dospěl k závěru, že Spojené státy musejí projít největší transformací vztahů mezi rasami od občanské války.<sup>97</sup> Černošští vojáci, kteří se vraceli z bojů v Evropě, si mnohem více začínali uvědomovat, jak ponižující a nespravedlivé je, když mají segregované školství, dopravní prostředky, služby apod. Všechny tyto aspekty vedly k tomu, že v černošské komunitě vládne nespokojenost.

Tak jako po první světové válce se Spojené státy musejí potýkat nejen s vnitrostátními problémy, ale i s mezinárodními. Na mezinárodním poli byl nepřítelem číslo jedna Sovětský svaz a komunismus, což bylo jedním z důvodů vzniku Trumanovy doktrína, která měla zabránit rozšiřování komunismu. Krátce nato je schválen Marshallův plán, který ještě více prohloubí rozpor mezi Západem a Východem.<sup>98</sup> Na území Spojených států vše vyvrcholí lety 1950-1954, kdy americký senátor Joe McCarthy začne obviňovat osoby ze špionáže a protistátní činnosti.<sup>99</sup>

---

<sup>96</sup> TINDALL, George, SHI, David. *Dějiny států USA*. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 609-611

<sup>97</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. *Dějiny USA*. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 278-279

<sup>98</sup> SCHELLE, Karel a kol. *Právní dějiny*. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. s. 524-526

<sup>99</sup> VODÁKOVÁ, Alena. *Mccarthismus*. [online]. encyklopedie.soc.cz, 11. prosince 2017 [cit. 17. června 2018]. Dostupné na <<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Mccarthismus>>.



Tyto události částečně upozadily problém rasové segregace, který však o to silněji brzy propukne.

Postupně se začíná obracet role Nejvyššího soudu v USA, pokud jde o interpretaci rasových zákonů. To souvisí s příchodem Earla Warrena do čela Nejvyššího soudu USA. Termín Warrenův soud (1954-1969) se stává synonymem pro rozvoj občanských práv pro černošské obyvatelstvo. Mezníkem se stává rozhodnutí v případě *Brown v. Board of Education of Topeka, Kansas* z roku 1954.

Případ započal již v roce 1950, kdy se NAACP pod vedením Thurgooda Marshalla (ten se později stal prvním soudcem černé pleti u Nejvyššího soudu USA) rozhodla napadnout doktrínu oddělení, ale rovni. Tento případ byl hromadným sporem, který se netýkal jen dětí černé pleti ve městě Topeka, nýbrž i dalších černých dětí školou povinných. Soud dospěl k závěru, že politika rasově segregovaného školství porušuje 14. dodatek, který garantuje stejnou ochranu zákona. Již dále nemá být ve školství propagována doktrína oddělení, ale rovni. Výtkou tomuto rozhodnutí je dominance sociologických a psychologických argumentů, namísto právních. Což dokládá například argument: „*Segregace bílých a barevných dětí ve veřejných školách má na barevné děti zhoubný vliv. Pocit méněcennosti ovlivňuje motivaci dítěte k učení.*“ Nicméně toto rozhodnutí se stalo precedentem, na základě kterého, je v budoucnu možno napadat rasovou segregaci ve školství. Jelikož se jednalo jen o konstatování obecného principu, o rok později Nejvyšší soud vydá rozhodnutí „*Brown II.*“, které již vydává konkrétní směrnici, jež má vést k desegregaci amerického školství.<sup>100</sup>

Reakce, které přišly z tradičně bělošského Jihu, byly až překvapivě klidné, což se ukázalo být klamně. V jižních státech, které hraničily se severními, docházelo k postupné integraci černošských dětí, nicméně na hlubokém Jihu a Virginii naopak došlo k rozostření sporů mezi bělošským a černošským obyvatelstvem. Toto nepřátelství rostlo a vedlo ke vzniku Řádu bílých občanů a odporu politiků. Například demokratický senátor James Eastland z Mississippi ostře vyjadřoval nesouhlas s politickými rozhodnutími soudů a vyzýval Jih k odporu.

Tak jako v minulosti státní legislativy začaly přijímat ustanovení, které obsahovaly různé kličky, aby zabránily černošským dětem studovat společně s bílými. V březnu roku 1956 podepsalo sto jedna jižanských kongresmanů tzn. jižní manifest, který obvinil soud ze zneužití

---

<sup>100</sup> U.S.SupremeCourt. *Brown v. BoardofEducationofTopeka* , 347 U.S. 483 (1954),Decided May 17, 1954

Dostupné na: < <https://supreme.justia.com/cases/federal/us/347/483/case.html>>.

KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 430-431

jeho pravomoci. Ke konci roku 1956 pak dokonce v šesti jižních státech neexistovala společná škola pro bílé a černé děti.<sup>101</sup> Jižanské prohlášení o integraci ve školství se odvolávalo na případ Plessy v. Ferguson, kde Nejvyšší soud USA prohlásil, že oddělená, ale rovnocenná zařízení neodporují 14. dodatku. Svým rozhodnutím měl soud zasít nepřátelství mezi bílou a černou rasu tam, kde dosud vládlo porozumění. Nicméně ke cti tohoto prohlášení je, že všechny občany vyzívají, ať se zdrží jakýchkoliv nepokojů a násilných činů.<sup>102</sup>

Nesouhlas s rasovou segregací se ve veřejném životě začal silněji projevovat nejen ve školství. Na začátku prosince roku 1955 došlo v Alabamě v hlavním městě Montgomery k zatčení černošské ženy Rosy Parksové, která se vracela po práci autobusem domů. Rosa Parks odmítla uvolnit místo bílému muži, a proto byla zatčena. Na tento incident reagovali vůdci černošské komunity a založili Spolek pro zlepšení poměrů v Montgomery. Do čela se postavil místní pastor Martin Luther King ml. a byl zahájen velký bojkot veřejné hromadné dopravy. Federální soud nejprve segregační omezení zrušil a Nejvyšší soud to v následném řízení posvětil.<sup>103</sup> Od tohoto okamžiku Afroamerické hnutí za občanská práva bude nenásilnými protesty čím dál silněji prosazovat zrušení segregačních zákonů a omezení. Do jeho čela se postaví Martin Luther King ml., který se ukáže být výborným řečníkem a vůdcem. Vše začal právě incident Rosy Parksové, která se stane jednou z nejvýznamnějších aktivistek v boji za lidská práva.

Jak roste síla Hnutí za občanská práva, tak také dochází k častějším střetům s konzervativnějším bělošským obyvatelstvem, které rasovou segregaci vyžaduje. Hnutí za občanská práva se častěji musí potýkat i s násilnými útoky. V roce 1957 je na střední školu v Little Rock přijato devět černošských studentů, ale zastánci segregace vyhlásí blokádu a znemožní jim vstup. Arkansaský guvernér Orval Faubus povolá arkansaskou národní gardu, která má pomoci v zabránění vstupu černošských studentů do školy. Do situace se vložil i prezident Eisenhower, ale ani on nedokáže situaci vyřešit. Nakonec je národní garda odvolána až na příkaz soudu. Když se ale studenti pokusí vstoupit do školy musí být pro vlastní bezpečnost vyvedeni, protože u školy je hysterický dav. Situace eskalovala tak, že arkansaská

---

<sup>101</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 677-678

<sup>102</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 426-427 a s. 752-758

<sup>103</sup> PALMER, Colin. Montgomery, Ala., Bus Boycott.

Dostupné na: <[http://studythepast.com/civilrights/cases/montgomery\\_bus\\_boycott.pdf](http://studythepast.com/civilrights/cases/montgomery_bus_boycott.pdf)>.

Národní garda byla převedena pod federální moc a dostává rozkaz zajistit bezpečné dopravení studentů do školy a také jim zaručit bezpečí v samotné škole.<sup>104</sup>

Akce Hnutí za občanská práva dále pokračovala nenásilným způsobem, tak jak propagoval Martin Luther King. V únoru roku 1960 v Severní Karolíně ve městě Greensboro se dožadovali obslužení u stolu, který byl určen pouze pro bílé, čtyři černošští studenti. Takto vzniklo masové hnutí, kterému se říkalo „sit in“, což v překladu znamená sedni si. Tato forma protestu se rozšířila i na kostely, plovárny, veřejná místa. Často v takovýchto případech docházelo k fyzickému napadání černochoů. Za zmínku stojí také tzn. skupina jezdců svobody, kdy černošští a bělošští studenti zkoušeli dodržování federálního zákona, kterým byla zrušena segregáční omezení ve veřejné dopravě. Tito „jezdci“ byli často fyzicky napadáni a v Alabamě na ně dokonce zaútočil dav.<sup>105</sup>

Martin Luther King využíval taktiku nenásilného boje a nenásilných demonstrací, stejně jako Mahátma Gándhí v Indii, což se ukázalo jako výborná taktika, a King tak začínal získávat na svou stranu veřejnost. Na jeho stranu se přidává také prezident John Kennedy s přispěním svého bratra Roberta. Prezident Kennedy pak ve svém projevu prohlásí, že rasová segregace nemá již dále ve společnosti a v zákonech místo. Poté podá návrh zákona o občanských právech, který je jižními konzervativci v Kongresu zablokován. To však neodradí Kinga a uspořádá pochod asi 200 000 demonstrantů skrze Washington k Lincolnově památníku, kde pronese svůj památný projev I have a dream.<sup>106</sup> Cesta ke zrovnoprávnění je ještě blíže, když prezident Kennedy prohlásí, že národ nebude svobodný, dokud nebudou svobodní všichni jeho občané. Kennedy se však zrovnoprávnění nedožije, protože je na něj na konci listopadu 1963 spáchán atentát.<sup>107</sup>

Na Kennedyho místo nastupuje Lyndon Johnson, který je sice jižní konzervavec, ale velký stoupenec Roosveltova New Dealu a rozhodl se také pokračovat v Kennedyho názorech na lidská práva. Johnson požádal o schválení dlouho odkládaných zákonů o lidských právech jako hold zemřelému Kennedymu. A tak byl tedy 2. července přijat zákon o občanských právech (Civil Rights Act of 1964), který zabraňoval rasové diskriminaci ve službách (hotely,

---

<sup>104</sup> SMITH, David. Little Rock Nine: the day young students shattered racial segregation. theguardian.com, 24. září 2017 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://www.theguardian.com/world/2017/sep/24/little-rock-arkansas-school-segregation-racism>>.

<sup>105</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 690-61

<sup>106</sup> I have a dream v překladu Mám sen. Jedná se o jeden z nejslavnějších projevů, který kdy byl uskutečněn. King v něm pronese památné věty jako: „Mám sen, že mé čtyři malé děti budou jednoho dne žít v národě, kde nebudou posuzovány podle barvy své kůže, nýbrž podle svého charakteru.“ ... „Mám sen, že jednoho dne budou synové dřívějších otroků a synové dřívějších otrokářů moci na rudých vršcích Georgie společně zasednout ke stolu bratrství.“

<sup>107</sup> HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. s. 314-315

restaurace apod.) a jiných veřejných zařízení. Ministr spravedlnosti měl podle zákona právo zahájit řízení na odstranění segregace ve školství. Byla zakázána diskriminace v zaměstnáních a zřízena Komise pro stejné příležitosti v zaměstnání (Equal Employment Opportunity Commission). Zákaz diskriminace se samozřejmě nevztahoval jen na rasu, ale také na náboženství, národnost a další.<sup>108</sup>

Zákon o občanských právech vyburcoval také Kinga, kterému byla v roce 1964 udělena Nobelova cena za mír, aby vyhlásil kampaň za registraci černošských voličů na Jihu, kterých byly tři miliony. Na začátku března 1965 se vydali demonstranti na protestní pochod ze Selmy v Alabamě do Montgomery. Prvně byla demonstrace násilně rozehnána, později však federálním soudem povolena a prezident Johnson King poskytnul ochranu. Výsledkem toho bylo schválení zákona o volebním právu (Voting Rights Act of 1964), který umožnil ministerstvu spravedlnosti federální kontrolu nad volbami. Tímto zákonem byla zrušena opatření, která znemožňovala černochům volit. Výsledkem tohoto zákona bylo, že jen koncem roku 1965 bylo nově zaregistrováno 250 000 černošských voličů.<sup>109</sup>

I po vydání zákona o občanských právech z roku 1964 zde zbývala rasová segregace v případě uzavírání smíšených manželství. Ta byla překlenuta v případě Loving v. Virginia, kde Nejvyšší soud USA stanovil, že státní zákony, které zakazují sňatek občanů různých ras, jsou v rozporu se 14. dodatkem ústavy. Stát Virginia argumentoval, že zákon dopadá jak na bílé, tak na černé obyvatelstvo. Soud se s touto argumentací neztotožnil, jelikož se jednalo o zákon rozdělující rasy.<sup>110</sup>

Zákonem byla tedy zrušena rasová segregace, nicméně Nejvyšší soud USA se musel vypořádávat s častým obcházením antidiskriminačních zákonů. Například v případě Griggs v. Power Duke Company z roku 1971, kdy se soud vyslovil proti favorizování bělochů na pracovišti tím, že na uchazeče o práci byly kladeny nároky (vyšší vzdělání či gramotnost na zametání podlahy), které neodpovídaly činnosti, která měla být vykonávána. V důsledku toho přesunul důkazní břemeno (o případné diskriminaci) na zaměstnavatele.<sup>111</sup> V jiných případech bylo jeho rozhodování znovu jak zpočátku století.

Například v případě Brandenburg v. Ohio rozhodnul ve prospěch vůdce organizace podobné KKK, který při svých projevech otevřeně hlásal nenávist vůči černochům. Důvodem

---

<sup>108</sup> Zákon o občanských právech z roku 1964. Dostupné na <[http://library.clerk.house.gov/reference-files/PPL\\_CivilRightsAct\\_1964.pdf](http://library.clerk.house.gov/reference-files/PPL_CivilRightsAct_1964.pdf)>.

<sup>109</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 701-702

<sup>110</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011 s. 426-427 a s. 431-432

<sup>111</sup> Tamtéž

byla svoboda slova. Obdobně pak rozhodl soud v případě R.A.V. v. City of St. Paul, kdy hořící kříž (symbol KKK) zapálený na zahradě černošské rodiny není symbolem rasismu, ale pouze svobodným vyjádřením.<sup>112</sup> Tak či onak se černošské obyvatelstvo konečně od vzniku Spojených států stalo rovnoprávné s bílými. Trvalo to bezmála dvě stě let.

Poté zde byla snaha o napravení v minulosti spáchaných rasových křivd, která vedla k afirmativní politice (pozitivní diskriminaci), která se rasovým menšinám snažila zajistit zvýhodnění, nejvíce pak ve školství. Toto vyústilo v rasové kvóty pro černošské obyvatelstvo, což bylo samozřejmě v rozporu s částí sedmou zákona o občanských právech z roku 1964 a mnohé případy se dostaly před soud. Ústavní soud afirmativní politiku potvrdil v případě Regents of University of California v. Bakke, ale i zde konstatoval, že není přípustné, aby byl stanoven určitý počet míst, o které se nemohou běloši ucházet. Rasa může být pouze činitelem, který je možno brát v úvahu při přijímacím řízení.<sup>113</sup>

Za zmínku ještě zcela jistě stojí jméno Malcolm X<sup>114</sup> a organizace Černá moc. Černá moc byla radikální organizace, které neměla daleko k násilí, a přímo k němu vyzívala, či jej páchala jako hnutí Černých panterů, které se od ní odštěpilo. Malcolm X byl velmi vlivným řečníkem hnutí Černé moci. Byl také muslimem a členem černošské islámské organizace Nation of Islam. Odmítal křesťanství jako náboženství, které vedlo k útlaku černochoů, postupně své radikální názory zmírňoval a upouštěl od taktiky násilí, což se mu možná stalo osudným. Po vydání své autobiografie byl roku 1965 v Harlemu zavražděn atentátníky z organizace Nation of Islam.<sup>115</sup> Malcolm X, ač bude vždy ve stínu Martina Luthera Kinga, tak navždy zůstane v americké historii zapsán nesmazatelným písmem. Ve stínu právě toho Martina Luthera Kinga, který jej následoval 4. dubna 1968, kdy na něj byl spáchán atentát v Memphisu v Tennessee.

## 2.5. Od zrovnoprávnění do současnosti

I přesto, že černošské obyvatelstvo nabylo všechna občanská práva, která náležela bílým a přestalo být segregováno, nebyly smazány mnohé rozdíly mezi oběma rasami. Podle analýzy Pew Research Center z roku 2011 je majetek černošské rodiny dvacetkrát menší než majetek

---

<sup>112</sup> HERCZEG, Jiří. Anglosaské a evropské tradice postihu trestných činů z nenávisťi. Právník 2012 č. 4 s. 370-390

<sup>113</sup> KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. s. 426-427 a s. 432-434

<sup>114</sup> Vlastním jménem Malcolm Little. Příjmení odmítnul používat, protože ho jeho předkům běloši odebrali. Tak namísto příjmení, které neznal začal používat písmeno X.

<sup>115</sup> TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. s. 702-704

bělošské rodiny.<sup>116</sup> Právě majetkové rozdíly vedou k vytváření černošských ghett, ze kterých se černoši nemohou kvůli bídě přestěhovat, a šíří se v nich drogová a násilná kriminalita.

Mnohdy se objevily názory a vědecké studie, které se snažily obhajovat otroctví či rasovou segregaci jako prospěšnou. Jedním z takových děl je Čas na kříži: Ekonomika amerického černošského otroctví z roku 1974 od autorů Roberta W. Fogela a Stanleyho L. Engermana. Oba autoři byli současně univerzitními profesory, Fogel dokonce členem Národní akademie věd ve Washingtonu. Ve svém výzkumu došli k závěru, že otroctví na Jihu byl velmi efektivní systém a zisky na otrokářských plantážích byly vyšší než na farmách obdělávaných dělníky. Bagatelizovali sexuální zneužívání otroků, jejich prodej a podmínky, které museli snášet.<sup>117</sup>

Dodnes stojí ve Spojených státech na 1700 památníků Konfederace, které se vztyčovaly nejvíce v letech, kdy docházelo k upevňování rasové segregace, především tedy na počátku 20. století.<sup>118</sup> Mezi těmito monumenty se objevuje například socha Nathana Bedforda Forresta, který byl sice vynikajícím válčným stratémem v občanské válce, ale následně se stal přední tváří rasistické organizace Ku-klux-klan. Právě památníky oslavující Konfederaci či její vůdce vyvolávají ve společnosti rozkol.<sup>119</sup>

Nejedná se však jen o studie či symboly. Objevují se případy, kdy je černoš zastřelen bílým, ať již občanem, případně policistou. Případ z roku 2013 se týká Georga Zimmermana, který zabil teprve sedmnáctiletého černošského mladíka Trayvoya Martina. Porota nakonec rozhodla ve prospěch Zimmermana, který byl propuštěn na svobodu.<sup>120</sup> V srpnu 2015 zase zuřily nepokoje v americkém Fergusonu, což bylo reakcí na smrt černošského mladíka Michaela Browna, jenž byl zabit bílým policistou. Byl vyhlášen mimořádný stav a zadrženo na

---

<sup>116</sup> KREJČÍ, Oskar. Lidská práva. 1. Vydání, Praha: Professional Publishing, 2011. s. 63

<sup>117</sup> KŘÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v Novém světě od 15. do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. s. 250-251 a KREJČÍ Miloš. „My, lid Spojených států...“ (O Ústavě USA). 1. vydání Praha, Nakladatelství Svoboda 1987. s. 43-45

<sup>118</sup> Southern Poverty Law Center. SPLC report: More than 1,700 monuments, places, names and other symbols honoring the Confederacy remain in public spaces. splcenter.org, 4. června 2018 [cit. 18. června 2018]. Dostupné na < <https://www.splcenter.org/news/2018/06/04/splc-report-more-1700-monuments-place-names-and-other-symbols-honoring-confederacy-remain>>.

<sup>119</sup> ALUND Natalie, ALLISON, Natalie. Vandals paint Confederate statue pink, owner says it will have better visibility. usatoday.com, 28. prosince 2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < <https://eu.usatoday.com/story/news/nation-now/2017/12/27/nathan-bedford-forrest-pink/986128001/>>.

<sup>120</sup> POLOCHOVÁ, Iveta. Rasistická vražda, nebo sebeobrana? To druhé, rozhodl soud na Floridě. [online]. iDnes.cz, 14. července 2013 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < [http://zpravy.idnes.cz/rasisticka-vrazda-nebo-sebeobrana-soud-osvobodil-muze-obvineneho-z-vrazdy-cernocha-gzy-/zahranicni.aspx?c=A130714\\_101708\\_zahranicni\\_ip1](http://zpravy.idnes.cz/rasisticka-vrazda-nebo-sebeobrana-soud-osvobodil-muze-obvineneho-z-vrazdy-cernocha-gzy-/zahranicni.aspx?c=A130714_101708_zahranicni_ip1)>.

padesát demonstrantů.<sup>121</sup> Dnes znovu ve Spojených státech nabývá na síle radikální pravice, která cítí, že bílá většina je utlačována černochoy, židy a muslimy. Největší organizace bojující za práva Afroameričanů varuje černochoy, aby necestovali do Missouri.<sup>122</sup>

I přes všechny tyto skutečnosti a incidenty, které nutno dodat nejsou na denním pořádku, se rasová otázka ve Spojených státech amerických uklidňuje. Přispělo k tomu také zvolení prvního černošského prezidenta, který tuto funkci zastával po dvě volební období, a to v letech 2009-2017. Stal se jím Barack Obama, který se svou politikou významně přispěl ke zmírnění jakékoliv diskriminace, nejen rasové. Nicméně nelze paušálně říci, že zvolením černošského prezidenta je problém rasové diskriminace zcela vyřešen a uzavřen. Ten z americké společnosti jen tak nevytizí, nelze jen tak smazat křivdy, které dodnes černošské obyvatelstvo cítí. Záleží na tom, jak se dokáží Američané poučit (jak s oblibou oni sami říkávají) ze své historie a přestanou svými činy jítřit staré rány. Nynější prezident Donald Trump by se například mohl zdržet obhajoby pomníků Konfederace.<sup>123</sup>

---

<sup>121</sup> IDNES, ČTK. Fergusonem zmítají nepokoje, v poutech skončilo 50 demonstrantů. idnes.cz, 11. srpna 2015 [cit. 18. 6. 2017]. Dostupné na < [https://zpravy.idnes.cz/nepokoje-ve-fergusonu-06i-zahranicni.aspx?c=A150811\\_074259\\_zahranicni\\_jj](https://zpravy.idnes.cz/nepokoje-ve-fergusonu-06i-zahranicni.aspx?c=A150811_074259_zahranicni_jj)>.

<sup>122</sup> ČT. „Amerika bílých“ není passé. Krajiní pravice v USA sílí a přibývá rasových útoků. ceskatelevize.cz, 6. srpna. 2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2203288-amerika-bilych-neni-passe-krajni-pravice-v-usa-sili-a-pribyva-rasovych-utoku>>.

<sup>123</sup> GREENWOOD, Max. Trump defends beautiful Confederate statues. thehill.com, 8. července 2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < <http://thehill.com/homenews/administration/346929-trump-revives-defense-of-confederate-monuments>>.

### 3. Podobnosti rasové segregace v nacistickém Německu a USA

Příčiny, které vedly k nástupu Adolfa Hitlera národních socialistů k moci, je několik, především se však jedná o Versaillský mírový systém, který byl od počátku pro Německo tvrdý a ponižující. Nemalou měrou pak přispěla velká hospodářská krize, kdy počet nezaměstnaných v Německu vzrostl na bezmála 6 milionů nezaměstnaných. Program NSDAP byl pro většinu Němců srozumitelný a líbivý. Zahrnoval zrušení Versaillského mírového systému, požadoval Lebensraum (území pro německý národ), vyzdvihoval německé občanství a vyčleňoval z něj židy, bojoval proti lichvářům a nahrazoval římské právo národním německým právem.<sup>124</sup> Důsledkem všech těchto okolností je 30. ledna 1933 jmenování Adolfa Hitlera říšským kancléřem a z Výmarské republiky se stává Třetí říše.

Nacistická rasová segregace je z právního hlediska velmi odlišná od té americké, protože si nacisté vytvořili vlastní právní systém. Zůstaly sice zachovány prameny práva, jak byly známy z období Výmarské republiky, ale Říšský sněm po vydání zmocňovacího zákona nezasedal pravidelně a schválil tak jen minimum zákonů. Nejvíce právních předpisů tak vydávala říšská vláda, která na základě zmocňovacího zákona mohla vedle Říšského sněmu vydávat zákony. Postupně se ve Třetí Říši začal projevovat princip koncentrace státní moci v rukou Vůdce, což byl říšský kancléř Adolf Hitler. Vůdce byl oprávněn k interpretaci vůle německého národa a vykonavatelem její vůle. Vůdce německého národa byl tedy také zákonodárným subjektem a soudy byly povinny aplikovat jeho jednotný názor. Vůdce nebyl ze svého jednání zodpovědný a nebyl omezen žádnými normami. Byl považován za nositele suverenity a za jediný zdroj veškerého práva.<sup>125</sup>

Kromě tradičních psaných pramenů práva, jako byla ústava, zákony a vyhlášky, přidala národně socialistická věda i prameny další. Tyto prameny neměly jasný obsah a jejich úkolem bylo zlikvidovat všechny své nepřátele a dosáhnout tak svých cílů. Tento systém práva pak mohl dát právní základ pro rasovou diskriminaci. Mezi nové prameny práva Třetí říše patřily: národně socialistická ideologie, program NSDAP, Vůdcova vůle a zdravé národní cítění. Nové prameny práva měly přednost před prameny starými, což umožnilo uplatňovat státní ideologii.<sup>126</sup>

---

<sup>124</sup> Program NSDAP z roku 1920.

Dostupné na: <<https://www.holocaust.cz/zdroje/dokumenty/antisemitismus/nacisticky-antisemitismus-a-rasismus/program-nsdap/>>.

<sup>125</sup> TAUCHEN, Jaromír. Prameny práva v nacistickém Německu. Dny práva 2009. s. 1-9.

Dostupné na

<[https://www.law.muni.cz/sborniky/dny\\_prava\\_2009/files/prispevky/tvorba\\_prava/TAUCHEN\\_Jaromir\\_1085.pdf](https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2009/files/prispevky/tvorba_prava/TAUCHEN_Jaromir_1085.pdf)>.

<sup>126</sup> Tamtéž s. 10-17



Základem nacistického myšlení byla rasa. Národ nebyl dán seskupením jedinců na jednom místě nebo společnou řečí. Národ byl určován krevním příbuzenstvím příslušníků národa. Jedinec si nemůže národ zvolit, nýbrž se do něj musí narodit.<sup>127</sup> Tato rasová podmíněnost národa znamenala to, že příslušníky německého národa nejsou osoby cizí krve, a to ani za předpokladu, že žily v Německu a měly německou státní příslušnost. Toto byl nejvýznamnější důsledek této teorie a odůvodňoval státní antisemitismus, který byl prakticky nejdůležitějším projevem nacistického rasismu. Nelze však tvrdit, že antisemitismus by byl výmyslem nacismu, ti mu pouze vytvořili nový základ.<sup>128</sup>

Již od nástupu NSDAP k moci se začalo omezovat Židům vykonávat určitá povolání, a to především v oblastech, které byly důležité pro chod státního aparátu či byly jinak významné. Za zmínku zcela jistě stojí omezování výkonu advokacie židovských advokátů, které začalo na přelomu března a dubna 1933, kdy zemská správa justice již byla pod kontrolou národních socialistů. Byl určen přesný počet židovských advokátů, kteří mohli vystupovat před soudy. Tato opatření vedla například v Berlíně ke skutečnosti, že z celkového počtu 1800 židovských advokátů mohlo před soudem vystupovat pouze 35. Následoval zákon o znovuoobnovení úřednictva a zákon o povolení výkonu advokacie. Účel těchto zákonů byl jasný, vyloučit ze státní správy a advokacie židovské obyvatelstvo.<sup>129</sup>

Rasová diskriminace a segregace pak vyvrcholila 15. září 1935 v Norimberku, kdy Říšský sněm vyhlásil zákon o říšské vlajce, zákon o říšském občanství a zákon o ochraně německé krve a cti. Tyto zákony měly za úkol zbavit židy občanských práv, vyloučit je z veřejného života, bojkotovat židovský obchod a také zabránit smíšeným manželstvím.<sup>130</sup> Zákon o říšském občanství rozčlenil obyvatele Třetí říše na státní příslušníky a říšské občany. Pro tento zákon byla důležitá nacistická teorie rozdělení krve. Říšským občanem mohl být jen ten, kdo byl německé nebo druhově příbuzné krve, a který svým chováním dokazuje, že je ochoten sloužit věrně německému národu. Nacistické teorie rozdělovaly národy na příslušníky cizí krve (Židé, Cikáni asijské a africké národy), příslušníky příbuzné krve (ostatní národy, pokud jejich krev nebyla smíšena s krví příslušníka cizí krve. Například tedy Italové, Francouzi, Angličani, Poláci, Češi) a konečně příslušníky krve německé. Politická práva zůstávala jen říšským občanům, což židy vyloučilo z funkcí, které byly podmíněny říšským občanstvím.

---

<sup>127</sup> KNAPP, Viktor. Problém nacistické právní filozofie. Reprint původního vydání z roku 1947. Vydavatelství Aleš Čeněk, 2001. s. 136-137

<sup>128</sup> Tamtéž s. 141

<sup>129</sup> TAUCHEN, Jaromír. Vývoj trestní soudnictví v Německu v letech 1933-1945. 1. vydání. Ostrava: KEY Publishing, 2010. s. 60-64 a s. 70

<sup>130</sup> VOJÁČEK, Ladislav a kol. Nástin právních dějin. 1. vydání. Brno: Vydala: Masarykova univerzita, 2011. 242-243 s.

Jednalo se o všechny politické a významné funkce v Říši. Zákonem byly také označeny židovské podniky a provozovny. K 30. září 1938 zákon také počítal se zánikem oprávnění provozovat lékařská povolání. Žid, jemuž povolení bylo následně uděleno, však směl léčit pouze rodinné příslušníky a ostatní židy.<sup>131</sup>

Zákon o ochraně německé krve a cti zakazoval sňatky mezi příslušníky židovské krve a krve německé nebo krve příbuzné. Sňatky takto uzavřené byly absolutně neplatné. Tímto zákonem byl také zakázán mimomanželský styk mezi židy a příslušníky německé nebo příbuzné krve. Trestáni byli taktéž muži, kteří udržovali pohlavní styk se židovkou. Tento zákon také zakazoval zaměstnávat židům státních příslušníků německé nebo druhově příbuzné krve mladší 45 let.<sup>132</sup>

Tyto zákony byly promítnutím antisemitistického hnutí, které v německé společnosti díky propagandě stále sílilo. Zákony zdůrazňovaly vyloučení Židů ze společnosti a nadřazení německého státu a národa.<sup>133</sup> Samozřejmostí se tak stalo oddělení židovské komunity od právoplatných říšských občanů. Židé nesměli navštěvovat německá divadla, parky, školy a další veřejná a místa. Segregace židovské komunity byla dokonána.<sup>134</sup>

Segregace židovského obyvatelstva v Třetí říši byla velmi podobná té, která ve stejné době probíhala ve Spojených státech vůči černošskému obyvatelstvu. Avšak pohnutky nacistů byly od těch amerických odlišné. Zatímco černoši byli ve Spojených státech občané a měla fungovat doktrína oddělení, ale rovni (černošské instituce byly často velmi ve špatném stavu), tak židé měli v Třetí říši již ze zákona podřadné postavení a bylo jimi opovrhováno. Bylo jim například zakázáno vyvěšovat říšské vlajky, protože dle nacistů toho nebyli hodni. Rozdílné bylo také vnímání pohlavního styku, kdy nacisté trestali i příslušníky německé či příbuzné krve, kdyby se dopustili styku s židovkou. Ve Spojených státech nic takového neexistovalo, otrokyně bývaly často jejich majiteli sexuálně zneužívány. I tyto rozdílnosti přispívají k závěru, že zatímco nacisté židy nenáviděli a považovali je za zhoubu svého národa a země, tak bílí ve Spojených státech černochoy spíše opovrhovali a nepovažovali je za sobě rovné. Z tohoto důvodu se domnívám, že německý rasismus mohl dospět až k tak hrůzným činům jako byl holocaust. Ač se tedy mnohé segregační zákony zdají podobné až stejné, tak je nutno hledat jejich smysl a cíl, ke kterému směřují. Rozhodně tím netvrdím, že již v době Norimberských

---

<sup>131</sup> ŘÍŠSKÝ SNĚM NSDAP 1935. Norimberské zákony. 1. vydání. Žďár nad Sázavou: Bodyart Press, 2014. s. 3 a s. 27-42

<sup>132</sup> Tamtéž s. 43-56

<sup>133</sup> Tamtéž

<sup>134</sup> DRGO, Ján. Východiská, štruktúra a všeobecná povaha protizidovskej legislativy v nacionálně-socialistickom Nemecku po roku 1933. Právnik, 2013, roč. 152, č-4, s. 560-596.

zákonů bylo rozhodnuto o tzv. „vyřešení židovské otázky“, ale důvodem jejich vydání byla čirá nenávist vůči židům, na rozdíl od těch amerických, kde bylo důvodem primárně opovržení černošskou rasou.

Vyvrcholením protizidovských nálad a omezení byla Křišťálová noc. Záminkou k rozpoutání násilí se stal atentát na německého diplomata Ernesta vom Ratha v Paříži. Nacistická propaganda tento čin využila jako záminku k vyvolání útoku na židovské obyvatelstvo. V noci z 9. na 10. listopadu 1938 byly vypalovány židovské synagogy, obchody, domy a při těchto útocích zahynulo téměř 100 židů a na dalších 30 000 jich bylo odvečeno do koncentračních táborů. Židům bylo následně přikázáno odstranit vzniklé škody, byly jim zabaveny pojistky a v listopadu jim Herman Göring vyměřil pokutu ve výši jedné miliardy marek. Křišťálová noc přispěla k nucenému vyvlastnění židovského majetku a jejich úplnému vyloučení ze společnosti.<sup>135</sup>

Nacisté byli mistři propagandy, především pak její ministr Joseph Goebbels, který si po zničení politických nepřátel nacistického režimu našel nepřítele nového, a to židy. Goebbels nevynechal žádnou příležitost k útokům na židovské obyvatelstvo, a právě po jeho projevu začala křišťálová noc. Nacistická propaganda byla velmi účinná a podařilo se jí ve společnosti zakořenit nenávist vůči židům. Využívala moderních technologií, jako byl rozhlas nebo film. Jedním z významných filmů byl snímek Věčný Žid z roku 1940. V tomto snímku jsou židé líčeni jako podřadná rasa podobná potkanům, která nedokáže nic vytvořit, ale od nepaměti parazituje na tvořivých národech jako je ten německý. Tímto způsobem života bohatne, a naopak její hostitelský národ upadá. Film také poukazuje na to, že někteří židé sice splynuli se společností, ale stále jsou nebezpečným elementem, který je nutno vykořenit.<sup>136</sup> Nutno dodat, že z hlediska propagandy se jedná o mistrovské dílo. A právě tato cílená a promyšlená propaganda, kterou nacisté od počátku využívali, nastolila legitimitu segregacním zákonům, které režim nastolil.

Brzy po vypuknutí války se začala zřizovat židovská ghetta, kde se na tíhých prostorech tísnilo až půl milionu lidí jako ve Varšavě. Nacisté také začali i mimo své území zřizovat koncentrační tábory, kam byli židé ze všech evropských ghett sváženi, a kde prováděli nucené práce. Systematické vyvražďování začalo probíhat po napadení Sovětského svazu např. masakr v Babím Jaru, ale konečnou podobu získalo až 20. ledna 1942 ve Wannese. Tu svolal Reinhard Heydrich a byli pozváni úředníci významných ministerstev. Židé měli být poslání

---

<sup>135</sup> Křišťálová noc 1938. holocaust.cz, Dostupné na < <https://www.holocaust.cz/dejiny/udalosti/kristalova-noc-1938/>>.

<sup>136</sup> HIPPLER, Fritz. Věčný Žid. 1940, Německá říše

k totálnímu pracovnímu nasazení na východní území, kde měli v jeho důsledku umírat, zbytek měl najít konec v plynových komorách. Koncem března téhož roku začaly hromadné deportace do Osvětimi. Konference se neúčastnil ani Hitler a ani nikdo, kdo byl poté souzen u Norimberského tribunálu. Holocaustu nakonec padlo za obět' na 6 000 000 židů.<sup>137</sup>

Po prohrané válce došlo k postavení předních nacistických vůdců před Mezinárodní vojenský tribunál v Norimberku. Zde se jejich názory začaly stávat méně vyhrocenými a odmítali přiznat vinu na holocaustu. Neskryvali antisemitismus, ale neschvalovali masové vyvražďování. Nikdo z nich nepřiznal, že by o něčem takovém věděl či schválil. Nicméně jejich připodobňování německé rasové politiky k té americké mě přivedlo k myšlence napsání této práce. Uvedu tedy alespoň dva příklady jejich obhajoby.

Nacistický ideolog Alfred Rosenberg mluví o tom, že každý národ cítí své společenské svazky a snaží se je chránit před cizí kulturou. Německou rasovou politiku srovnává s americkou.<sup>138</sup> Také Herman Göring, označovaný jako druhý muž nacistického Německa, se opřel do americké rasové segregační politiky a poukazoval na to, že nacistická rasová politika se zase až tak nelišila. Jako příklady uváděl rozdělení ras v městské hromadné dopravě, černošské jednotky v armádě a vybudování amerického bohatství masakry a zotročováním.

---

<sup>137</sup> Konference ve Wannsee 1942. holocaust.cz, Dostupné na < <https://www.holocaust.cz/dejiny/udalosti/konference-ve-wannsee-1942/>>.

<sup>138</sup> GILBERT, Gustav Mark. Norimberský deník. 3. vydání. Praha; Nakladatelství Mladá Fronta, 1981, s. 109-110

## Závěr

Závěrem chci nejprve konstatovat, že v práci nejsou zahrnuty všechny aspekty rasové segregace. Ve druhé kapitole se neobjevuje problematika indiánského obyvatelstva či japonského za druhé světové války. Třetí kapitola je pak věnována pouze židovské problematice, i přestože pod nacistickým segregačním právem (a to zejména za války) trpěli také Romové, Rusové, Češi, Srbové, Bělorusi, Ukrajinci, Francouzi a mnohé další národy. Rasová segregace provázela lidstvo od nepaměti a dodnes provází (namátkou: Rwanda, Zimbabwe, Indie, JAR a mnohé další). Já jsem ve své práci zmínil pouze malou výšeč. Tímto chci říci, že na jejich utrpení není zapomenuto, ale zaslouží si více než pouhou zmínku pod čarou, tudíž tuto kapitolu dějin přenechám dalšímu vědeckému bádání, ať mému či bádání druhých. A ač problematika rasové diskriminace, jak ji znala historie se může zdát zcela vymýcena, tak v budoucnu by mohla být znovu aktuální. A abychom tomuto stavu dokázali předejít, je nutno znát a rozklíčovat příčiny, které k ní vedly, a to je bez znalosti historie úkolem neproveditelným.

V této práci jsem si položil ve své podstatě dvě výzkumné otázky. Nejprve tedy odpověď na otázku podobnosti nacistické rasové segregace a té americké. Nacisté se zcela logicky bránili u Norimberského procesu, že jejich segregace není rozdílná než ta, která panuje ve Spojených státech. Požadavek oddělených škol, parků, muzeí, dopravy, služeb a zákazu sňatků mezi rasami je přeci stejně legitimní jako panuje v USA. Ta podobnost zde nepochybně je, oba systémy oddělovaly rasy od sebe, ale ač se na první pohled jeví být stejnými tak zcela jistě nejsou. Nacisté do svých zákonů otiskli nenávist vůči židům. S každým dalším zákonem byla segregace větší a větší. Důsledkem těchto opatření došlo k úplnému odlidštění židovského obyvatelstva, což vyústilo až v holocaust. Americká rasová segregace naopak za sebou měla dlouhý vývoj a černochoy segregovala ne z nenávisti, ale spíše kvůli opovržení. Nelze ovšem kategoricky říci, že americká rasová segregace neměla vliv na tu nacistickou, jelikož nacisté s ní byli velmi dobře obeznámeni.

Odpověď na druhou otázku přdestřel Alfred Rosenberg, kdy vyjádřil skepsi nad soužitím dvou ras vedle sebe a pochyboval, že se to někde podaří. Je zcela samozřejmé, že dlouhotrvající otroctví a rasová diskriminace zanechala dodnes stopy na americké společnosti. Rasová diskriminace se samozřejmě ve Spojených státech stále objevuje. Skvěle se tomu věnuje například Michelle Alexander ve své knize *The New Jim Crow*. Upozorňuje, že rasová diskriminace se i po zrovnoprávnění stále objevuje ve skryté podobě. Jedná se o americký boj proti drogám, justiční systém, forma kaucí zvýhodňující bohaté či diskriminační jednání

police. I přes všechny tyto aspekty si troufám tvrdit, že dnes ve Spojených státech vládne rovnoprávnost. Zcela jistě k ní velkou měrou přispěl Nejvyšší soud USA, který postupem času upustil od doslovného výkladu ústavy, který stál na rasových teoriích. A za období předsednictví Earla Warrena upustil od doktríny oddělení, ale rovni a postavil rasovou segregaci do protiústavní roviny. Cesta ke zrovnoprávnění byla dlouhá a trnitá a rasový problém není stále v USA vyřešen, ale jsem rád, že mohu konstatovat, že USA jsou na dobré cestě se svou minulostí vypořádat.

## Seznam použitých zdrojů

### Knižní zdroje:

- DACÍK, Tomáš. Člověk a rasa. 1. vydání. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2001. 130 s.
- ČERNÝ, Václav. Rasismus, jeho základy a vývoj. 1. vydání. Olomouc: Votobia, 1995. 90 s.
- KŘÍŽOVÁ, Markéta. Otroctví v Novém světě od 15. do 19. století. 1. vydání. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2013. 348 s.
- TINDALL, George, SHI, David. Dějiny států USA. 1. vydání. Praha: nakladatelství Lidové noviny, 1994. 897 s.
- KUKLÍK, Jan, SELTENREICH Radim. Dějiny angloamerického práva. 2. vydání. Praha: Leges, 2011. 871 s.
- HEIDEKING, Jurgen, MAUCH, Christof. Dějiny USA. 1. vydání. Praha: Grada publishing, 2012. 464 s.
- SCHÄFER, Peter. Prezidenti USA. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 1995. 538 s.
- KREJČÍ, Miloš. Deklarace nezávislosti Spojených států amerických Thomas Jefferson a Ústava Spojených států amerických s komentáři Miloše Krejčího. 1. vydání. Praha: Otakar II, 2000. 178 s.
- FOSTER, Z. William. Nástin politických dějin amerického kontinentu. 1. vydání. Praha: Státní nakladatelství, 1953. 655 s.
- STOWE, B., Harriet. Chaloupka Strýčka Toma. 1. vydání. Praha: Albatros, 1977. 385 s.
- KREJČÍ Miloš. „My, lid Spojených států...“ (O Ústavě USA). 1. vydání Praha: Nakladatelství Svododa, 1987. 199 s.
- KREJČÍ, Miloš. Americké letorosty. 1. vydání. Brno: Rudé právo, 1976. 134 s.
- SCHELLE, Karel a kol. Právní dějiny. 1. vydání. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. 1134 s.
- RUSHDY Ashraf. Neo-Slave Narratives: Studies in the Social Logic of a Literary Form (Race and American Culture). 290 s. Dostupné na:  
<[https://books.google.cz/books?id=SdburCkrc3wC&pg=PA257&lpg=PA257&dq=samuel+cartwright&source=bl&ots=f0DOnsN0wU&sig=lqW2qfLVBlvtNFjnS4h1phHi3qs&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjJm4\\_e7L7bAhWvh6YKHT-wDDY4ChDoAQg4MAM#v=onepage&q=samuel%20cartwright&f=false](https://books.google.cz/books?id=SdburCkrc3wC&pg=PA257&lpg=PA257&dq=samuel+cartwright&source=bl&ots=f0DOnsN0wU&sig=lqW2qfLVBlvtNFjnS4h1phHi3qs&hl=cs&sa=X&ved=0ahUKEwjJm4_e7L7bAhWvh6YKHT-wDDY4ChDoAQg4MAM#v=onepage&q=samuel%20cartwright&f=false)>.
- BALÍK Stanislav, BALÍK Stanislav ml. Právní dějiny evropských zemí a USA. 2. rozšířené vydání. Dobrá Voda: Aleš Čeněk, 2002. 233 s.

FRIEDMAN, Lawrence. A History of American Law. 2. vydání. New York: Simon & Schuster, 1985. 781 s.

KREJČÍ, Oskar. Lidská práva. 1. Vydání. Praha: Professional Publishing, 2011. 180 s.

VOJÁČEK, Ladislav a kol. Nástin právních dějin. 1. vydání. Brno: Vydala: Masarykova univerzita, 2011. 322 s.

TAUCHEN, Jaromír. Vývoj trestní soudnictví v Německu v letech 1933-1945. 1. vydání. Ostrava: KEY Publishing, 2010. 182 s.

ŘÍŠSKÝ SNĚM NSDAP 1935. Norimberské zákony. 1. vydání. Žďár nad Sázavou: Bodyart Press. 2014. 101 s.

GILBERT, Gustav Mark. Norimberský deník. 3. vydání. Praha; Nakladatelství Mladá Fronta, 1981. 404 s.

KNAPP, Viktor. Problém nacistické právní filozofie. Reprint původního vydání z roku 1947. Vydavatelství Aleš Čeněk, 2001. 239 s.

ALEXANDER, Michelle. 1. vydání. The New Jim Crow. New York: The New Press, 2012. 312 s.

#### **Odborné články:**

BUBÍKOVÁ, Šárka. Dětství pohledem dobových ego-dokumentů. *Theatrum historiae*, 2011, č. 8, s. 207-222. Dostupné na:  
<[http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/58441/BubikovaS\\_DetstviVOtroctvi\\_2011.pdf?sequence=1](http://dspace.upce.cz/bitstream/handle/10195/58441/BubikovaS_DetstviVOtroctvi_2011.pdf?sequence=1)>.

PRIOLEAU, RACHELLE, C. Howord. Frederick Douglass: Abolitionist and Humanist. *Journal of Communications*, 2003, Jul-Sep. 2003, vol. 14, Issue 3, p. 177. 14p.

GRANT, S.- M. John Browns Body: Slavery, Violence and the Culture of War. *Journal of American Studies*. 2005, Apr. 2005, Vol. 93, Issue 1, p. 131-133. 3p.

FLEMING, Thomas. The Trial of John Brown. *American Heritage*. August 1967. Vol. 18, Issue 5. Dostupné na: < <https://www.americanheritage.com/content/verdicts-history-iii-trial-john-brown>>.

TAUCHEN, Jaromír. Prameny práva v nacistickém Německu. *Dny práva* 2009. Dostupné na  
<[https://www.law.muni.cz/sborniky/dny\\_prava\\_2009/files/prispevky/tvorba\\_prava/TAUCHE N Jaromir 1085 .pdf](https://www.law.muni.cz/sborniky/dny_prava_2009/files/prispevky/tvorba_prava/TAUCHE N Jaromir 1085 .pdf)>.

DRGO, Ján. Východiská, šruktúra a všeobecná povaha protižidovskej legislativy v nacionálně-socialistickom Německu po roku 1933. *Právník*, 2013, roč. 152, č-4, s. 560-596.



### **Internetové zdroje:**

LUMENICK, Lou. Why Birth of Nation is still the most racist movie ever. [online]. nypost.com, 7. února 2015 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://nypost.com/2015/02/07/why-birth-of-a-nation-is-still-the-most-controversial-movie-ever/>>.

HOBBS, Allyson. A hundred year later, The Birth of a nation hasn't gone away. [online]. newyorker.com, 13. prosince 2015 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://www.newyorker.com/culture/culture-desk/hundred-years-later-birth-nation-hasnt-gone-away>>.

VODÁKOVÁ, Alena. Mccarthismus. [online]. encyklopedie.soc.cz, 11. prosince 2017 [cit. 17. června 2018] Dostupné na <<https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Mccarthismus>>.

PALMER, Colin. Montgomery, Ala., Bus Boycott. Dostupné na: <[http://studythepast.com/civilrights/cases/montgomery\\_bus\\_boycott.pdf](http://studythepast.com/civilrights/cases/montgomery_bus_boycott.pdf)>.

SMITH, David. Little Rock Nine: the day young students shattered racial segregation. theguardian.com, 24. září 2017 [cit. 17. 6. 2018]. Dostupné na <<https://www.theguardian.com/world/2017/sep/24/little-rock-arkansas-school-segregation-racism>>

Southern Poverty Law Center. SPLC report: More than 1,700 monuments, places, names and other symbols honoring the Confederacy remain in public spaces. splcenter.org, 4. června 2018 [cit. 18. června 2018]. Dostupné na <<https://www.splcenter.org/news/2018/06/04/splc-report-more-1700-monuments-place-names-and-other-symbols-honoring-confederacy-remain>>.

ALUND Natalie, ALLISON, Natalie. Vandals paint Confederate statue pink, owner says it will have better visibility. usatoday.com, 28. prosince 2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na <<https://eu.usatoday.com/story/news/nation-now/2017/12/27/nathan-bedford-forrest-pink/986128001/>>.

POLOCHOVÁ, Iveta. Rasistická vražda, nebo sebeobrana? To druhé, rozhodl soud na Floridě. [online]. iDnes.cz, 14. července 2013 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na <[http://zpravy.idnes.cz/rasisticka-vrazda-nebo-sebeobrana-soud-osvobodil-muze-obvineneho-z-vrazdy-cernocho-gzy-/zahranicni.aspx?c=A130714\\_101708\\_zahranicni\\_ip1](http://zpravy.idnes.cz/rasisticka-vrazda-nebo-sebeobrana-soud-osvobodil-muze-obvineneho-z-vrazdy-cernocho-gzy-/zahranicni.aspx?c=A130714_101708_zahranicni_ip1)>.

IDNES, ČTK. Fergusonem zmítají nepokoje, v poutech skončilo 50 demonstrantů. idnes.cz, 11. srpna 2015 [cit. 18. 6. 2017]. Dostupné na <[https://zpravy.idnes.cz/nepokoje-ve-ferguson-u-06i-/zahranicni.aspx?c=A150811\\_074259\\_zahranicni\\_jj](https://zpravy.idnes.cz/nepokoje-ve-ferguson-u-06i-/zahranicni.aspx?c=A150811_074259_zahranicni_jj)>.

ČT. „Amerika bílých“ není passé. Krajiní pravice v USA sílí a přibývá rasových útoků.

ceskatelevize.cz, 6. srpna. 2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na <

<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/2203288-amerika-bilych-neni-passe-krajni-pravice-v-usa-sili-a-pribyva-rasovych-utoku>>.

GREENWOOD, Max. Trump defends beautiful Confederate statues. thehill.com, 8. července

2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < [http://thehill.com/homenews/administration/346929-](http://thehill.com/homenews/administration/346929-trump-revives-defense-of-confederate-monuments)

[trump-revives-defense-of-confederate-monuments](http://thehill.com/homenews/administration/346929-trump-revives-defense-of-confederate-monuments)>.

GREENWOOD, Max. Trump defends beautiful Confederate statues. thehill.com, 8. července

2017 [cit. 18. 6. 2018]. Dostupné na < [http://thehill.com/homenews/administration/346929-](http://thehill.com/homenews/administration/346929-trump-revives-defense-of-confederate-monuments)

[trump-revives-defense-of-confederate-monuments](http://thehill.com/homenews/administration/346929-trump-revives-defense-of-confederate-monuments)>.

Křišťálová noc 1938. holocaust.cz, Dostupné na <

<https://www.holocaust.cz/dejiny/udalosti/kristalova-noc-1938/>>.

Konference ve Wannsee 1942. holocaust.cz, Dostupné na: <

<https://www.holocaust.cz/dejiny/udalosti/konference-ve-wannsee-1942/>>.

### **Právní předpisy:**

Ústava Spojených států amerických, z roku 1787

Listina práv, z roku 1791

Zákoník Jižní Karolíny o otroctví, z roku 1740

Zákon o postupném zrušení otroctví v Pensylvánii, z roku 1780

Zákon o Kansasu a Nebrasce, z roku 1854

Černé zákoníky z Mississippi, z roku 1865

Ústava Konfederovaných států amerických, z roku 1861

Zákon o občanských právech, z roku 1964

Zákon o voličských právech, z roku 1965”

Zákon o říšském občanství, z roku 1935

Zákon o ochraně německé krve a cti, z roku 1935

### **Judikatura:**

rozsudek, U.S. Supreme Court, Scott v. Sandford, 60 U.S. 19 How. 393 393 (1856)

rozsudek ze dne 1. dubna 1859, Mississippi High Court, Mitchell v. Wells, 37 Miss. 235 (1859)

rozsudek ze dne 8. května 1896, U.S. Supreme Court, Plessy v. Ferguson, 163 U.S. 537 No. 210 (1896)

rozsudek zde dne 23. května 1955, U.S. Supreme Court, Quinn v. United States, 349 U.S. 155 No. 8 (1955)

rozsudek ze dne 12. prosince 1938, U.S. Supreme Court, Missouri ex rel. Gaines v. Canada, 305 U.S. 337 No. 57 (1938)

rozsudek ze dne 5. června 1950, U.S. Supreme Court, Mc Laurin v. Oklahoma State Regents, 339 U.S. 637 No. 34 (1950)

rozsudek ze dne 12. ledna 1944, U.S. Supreme Court, Smith v. Allwright, 321 U.S. 649 No. 51 (1944)

rozsudek ze dne 31. května 1955, U.S. Supreme Court, Brown v. Board of Education of Topeka, 349 U.S. 294 (1955)

rozsudek ze dne 7. března 1966, Supreme Court of Virginia, Loving v. Commonwealth, 206 Va. 924 No. 6163 (1966)

rozsudek zde dne 9. června 1969, U.S. Supreme Court, Brandenburg v. Ohio, 395 U.S. 444 No. 492 (1969)

rozsudek zde dne 3. března 1971, U.S. Supreme Court, Griggs v. Duke Power Co., 401 U.S. 424 No. 124 (1971)

**Ostatní:**

film: Griffith, David. The Birth of a Nation. USA: D. W. Griffith & Epoch, 1915

film: HIPPLER, Fritz. Věčný Žid. 1940, Německá říše

Program NSDAP z roku 1920

## **Abstrakt**

Diplomová práce se zabývá právním základem a následnou obhajobou otroctví a rasové segregace ve Spojených státech amerických. Úvodní kapitola se věnuje problematice vědeckého rasismu a vědeckých teorií. Druhá kapitola je stěžejní část práce, kde je nastíněna historie otroctví a rasové segregace od vzniku Spojených států amerických až do dnes. Obsahuje přehled historických událostí a jejich vliv na přijímání právních předpisů. Ve druhé kapitole jsou hojně obsaženy příklady zákonů a soudní judikatury. Třetí, závěrečná kapitola, se věnuje nacistické rasové segregaci a jejímu právnímu základu. Obsahuje přehled historických událostí v letech 1933-1945 a krátce se věnuje obhajobě německého antisemitismu u Norimberského procesu.

V této diplomové práci nalezneme praktickou ukázkou rasově segregačních zákonů na konkrétních případech a taktéž obhajobu těchto zákonů. V práci je také obsaženo několik dobových zdrojů, pro větší autentičnost případů. Jejím hlavním cílem je zodpovědět dvě otázky. První otázkou je, jak se lišila nacistická rasová segregace od té americké, a zda je možno spatřovat jisté podobnosti. Druhá otázka má pak za úkol zjistit, jak se a americká společnost a právní řád vyrovnal s dědictvím otroctví a rasové segregace, která trvala po generace. V celé práci, především pak u druhé výzkumné otázky, je kladen důraz na judikaturní činnost Nejvyššího soudu USA a jeho vliv na výklad Ústavy Spojených států amerických a zákonů.

## **Abstract**

This diploma thesis deals with legal bases and the following arguments for slavery and racial segregation in the United States of America. The first chapter of this thesis deals with the issue of scientific racism and their theories. In the second chapter, which is the main part of my work, is outlined the history of slavery and the racial segregation since the beginning of the United States. This chapter contains the overview of historical events and their influence on the legislation. In the second chapter, there is plenty of examples of Acts and the decisions of US Supreme court. The final chapter is dedicated to Nazi racial segregation and its legal bases. It contains the overview of historical events between 1933 and 1945 and briefly it deals with German anti- Semitism during the Nuremberg trial.

In this thesis, we we can find practical demonstration of racial segregational laws on specific examples together with defences of these laws. Also in this thesis, several time sources are included for the better authenticity of the cases. The goal is to answer two key questions. The first question is, what was the difference between Nazi racial segregation and the american one. And also trying to find some similarities. The second one is supposed to find out how was the american society and the law system able to deal with the inheritance of slavery and racial segregation that lasted for generations. Through the whole thesis, specifically in the second research question, I focus on case law of the US Supreme Court and its effect on the interpretation of American constitution and laws.

## **Klíčová slova**

otroctví, otrok, rasová segregace, rasová diskriminace, americká Ústava, judikatura Nejvyššího soudu USA, propaganda, antisemitismus, rasové teorie, Afroameričané, židé

## **Key words**

slavery, slave, racial segregation, racial discrimination, US Constitution, decisions of US Supreme Court, propaganda, anti-Semitism, racial theory, Black American, Jews